2017

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Hartai Ráday Pál Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

Hartauer Pál Ráday Grund und Musikschule

Készítette: Frei Lászlóné, Bodocz Ádám

2017

PEDAGÓGIAI PROGRAM

I. NEVELÉSI PROGRAM

Pál Ráday Grund- und Musikschule

Ráday Pál Általános Iskola

Harta

Tartalomjegyzék

Az iskola története 9

Ráday Pál Általános Iskola 10

Iskolánk nevelési programja 12

Erziehungsprogramm unserer Schule 12

A nemzetiségi nyelvoktatás programja 12

Programm des Nationalitäten Sprachunterrichts 13

1 Iskolánk nevelő – oktató munkájának pedagógiai alapelvei, értékei 14

2 A nemzetiségi nevelés és oktatás elvei 15

3 Prinzipien der Minderheitenerziehung und des Minderheitenunterrichts 16

4 Iskolánk nevelési - oktatási céljai és feladata 17

4.1 A nevelő-oktató munkánk kiemelt céljai: 17

4.2 A nevelő-oktató munkánk kiemelt fejlesztési területei – nevelési célok 18

4.3 Nevelő-oktató munkánk kiemelt feladatai: 23

5 A személyiségfejlesztés pedagógiai feladatai 28

5.1 A személyiségfejlesztés módszerei: 28

6 Egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok 29

6.1 A tanulók rendszeres egészségügyi ellátása és felügyelete 30

7 A közösségfejlesztés pedagógiai feladatai 30

7.1 A közösségfejlesztés színterei, módszerei 30

8 A pedagógus helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, feladatai . 31

8.1 A pedagógusok legfontosabb helyi feladatai: 31

8.2 Az osztályfőnök feladatai és hatásköre 32

9 Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje 33

9.1 Sajátos nevelési igényű tanulók 33

9.2 Tanulási nehézségekkel küzdő tanulók 33
9.3 A beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő gyerekek 34
9.4 Hátrányos helyzetű tanulók 35
9.5 Tehetséges gyermekek 36
9.6 A gyermek-és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok 38
Az iskolai gyermekvédelem célcsoportjai 38
10 A tanulók intézményi döntési folyamatban való részvételének rendje 39
11 A szülő, a tanuló és a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái 40
11.1 A szülőkkel való kapcsolattartás 40
11.2 A tanulókkal való kapcsolattartás 41
11.3 Pedagógus-pedagógus kapcsolata, együttműködése 41
11.4 Az intézmény partnerei 41
11.5 Az iskola kapcsolatrendszere a gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátásában 41
11.6 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység 43
12 A tanulmányok alatti vizsgák szabályai 43
13 A felvétel és az átvétel helyi szabályai 44
14 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának iskolai terve 45
14.1 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása 45
14.2 Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja: 45
14.3 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái: 45
15 Tantárgyak, óraszámok 48
15.1 Az érvénybe lépő tantervek 2013. szeptember 48
15.2 Tanórai időkeret 48

15.3 Tantárgyak és műveltségi területek 50
16 Óratervek 51
16.1 Óratervek a nemzetiségi kétnyelvű és nyelvoktató osztályok számára 51
16.2 Összevonási típusok óratervei a dunatetétleni tagiskolában 55
16.3 Die Stundenpläne der Schule für die nationalitätenklassen der Jahrgangsstufen 1-4. 58
16.4 Die Stundenpläne der Schule für die Nationalitätenklassen der Jahrgangsstufen 5-8. 59
17 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és tanesz-közök kiválasztásának elvei 60
18 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása 60
18.1 Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása 60
18.2 A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása 61
18.3 Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása 61
18.4 A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása 62
18.5 Egész napos oktatás 62
18.6 Mindennapos művészeti nevelés 63
18.7 Német nemzetiségi hon- és népismeret 65
18.8 Projektoktatás 67
19 Mindennapos testnevelés 68
20 Az iskola nyelvi csoportjai közötti átjárhatóság 68
21 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái; Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái: 68
21.1 A tanulók értékelése 70
21.2 Az ellenőrzési és értékelési rendszer kötelező alkalmai 74

22 A beszámoltatás formái, szerepük az értékelésben, gyakorisága 76
22.1 Az értékelés alapja: a helyi tanterv követelményrendszere 79
22.2 Die Grundlage der Bewertung: Das Anforderungssystem des örtlichen Lehrplans 80
22.3 Szöveges értékelés: Értékelőlap, mondatbank 1-2. osztályban 81
22.4 Az osztályzat (érdemjegy) fokozatai 82
22.5 Az értékelés időpontjai és módjai 82
23 A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek 83
24 A tanuló magatartása és szorgalma értékelésének, minősítésének követelményei, formája 83
24.1 A magatartással és a szorgalommal kapcsolatos követelmények: 83
24.2 A jutalmazás és büntetés formái 86
25 A sajátos nevelési igényű/ tanulási kudarcnak kitett tanulókat segítő program 87
25.1 A fejlesztés elvei, módszerei, feladatai: 88
25.2 A helyi tantervbe beépülő elemek: 89
25.3 A gyógypedagógiai/fejlesztő pedagógiai tevékenység gyakorlati mozzanatai intézményünkben 90
Alapfokú Művészeti Iskola 95
A művészeti iskola nevelési programja 96
26 Művészeti iskolánk nevelő – oktató munkájának pedagógiai alapelvei, értékei 96
27 A művészeti iskolánk nevelési - oktatási céljai és feladata 96
27.1 Nevelő-oktató munkánk kiemelt feladatai: 97
27.2 Tehetséges gyermekek 98
27.3 A tehetséggondozás feltételei, területei, feladatai, gondjai: 99
27.4 Szakmai versenyek, bemutatók, kiállítások, találkozók pedagógiai funkciója 100

28 A szülő, a tanuló és a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái101

28.1 Hartai Zenekultúráért Alapítvány munkája az iskola támogatása érdekében .. 101

28.2 A szülői szervezet..... 102

28.3 Közművelődési tevékenység..... 102

29 A tanulmányok alatti vizsgák szabályai 102

Helyi Tanterv..... 104

30 Tantárgyak, óraszámok..... 104

30.1 Helyi tanterv elkészítéséhez felhasznált tantervi programok..... 104

30.2 A tanszakok aránya 105

31 A zenei képzés struktúrája, óraterve, tantárgyai..... 105

31.1 Tanszakok és főtárgyak a klasszikus zenében és az elektroakusztikus zenében 105

32 Óratervek 108

32.1 A hangszeres szakok óratervi hálója 108

32.2 Óraterv: főtárgy, kötelező és választható tárgyak 109

32.3 A tanítási órák számára és képzési idejére vonatkozó rendelkezések..... 110

33 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei..... 112

34 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái; 112

34.1 Az értékelés rendszere..... 112

34.2 Tanulók munkájának értékelése:..... 113

34.3 A magasabb évfolyamba lépés feltételei:..... 114

34.4 A tanuló szorgalmának értékelése..... 115

A pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések 116

LEGITIMÁCIÓS LAP ..... **Hiba! A könyvjelző nem létezik.**

Az iskola története

A hartai Ráday Pál Általános Iskola működése a XVIII. sz. elejére nyúlik vissza.

1738-tól az egyházi iskolák révén már volt tanítás a faluban. Az oktatás nyelve elsősorban a német volt, mert az 1723-as betelepítéskor német ajkú lakosok érkeztek Ráday Pál birtokára, Hartára. A magyar nyelvet szinte idegen nyelvként használták egészen a XIX. sz. végéig. A lakosság számának növekedése és a foglalkoztatottság sokrétűsége alakította ki a természetes igényt az óvoda és új iskolaépületek létrehozására. Így épült meg 1835-ben a "Meixner" iskola, 1872-ben a "Szabó" iskola, 1890-ben az óvoda, 1913-ban a Református iskola. 1966-ban és 1987-ben épültek a legújabb 6-6 tantermes épületek.

1941-től már 8 évfolyammal működött a Népiskola, 1946-tól az Egyesült Felekezeti Általános Iskola, 1950-től az Állami Általános Iskola.

A társadalmi változások hatására az oktatás nyelve a magyar lett, s a német nemzetiségi nyelv 1952-től csak fakultatív tárgyként volt tanulható, de a lakosság mindvégig őrizte nyelvét és hagyományait. /tánc, bútorfestészet/

A hartai Általános Iskola 1992-ben vette fel a falualapító Ráday Pál nevét, és 8 osztályos alapfokú oktatási intézményként működött. Feladatkörét 1994-ben a közművelődés irányításával kibővítették, így az új intézmény hivatalos elnevezése: Ráday Pál Általános Iskola, Könyvtár és Művelődési Ház – összevont intézmény lett.

Az 1960-as évektől a hartai iskola vállalta a szomszéd falu, Dunatetétlen tanulóinak oktatását 5. évfolyamtól. Az egységes pedagógiai alapelvek érvényesítése és a célszerű gazdálkodás érdekében 1996. május 30-án a két község önkormányzata megállapodott az együttműködésről. Az új intézmény elnevezése: Ráday Pál Közoktatási és Közművelődési Közös Fenntartású Intézmény, mely már nemcsak az alapfokú oktatást és a közművelődést irányítja, hanem az óvodai nevelést is. 2001/02. tanévtől az első évfolyamok a Meixner épületből az óvoda épületébe kerültek elhelyezésre.

2002-ben módosításra került az intézmény neve: Ráday Pál Közoktatási Közgyűjteményi Közművelődési Közös Fenntartású Intézmény. Ugyanebben az évben hivatalos partnerkapcsolati aláírásra került sor a lossburgi iskolával.

2004-től újabb módosításként általános művelődési központ formában működött az intézmény.

1978-tól a délelőtti órarend szerves része volt a nemzetiségi nyelv, és 1988-ban elindult az első kétnyelvű osztály. 1995-ben a szakértői és rehabilitációs bizottság által javasolt tanulók számára a speciális fejlesztő - pedagógiai foglalkozások kerültek megszervezésre. Ugyanebben az évben indult el a számítástechnika oktatása délelőtti órakeretben.

A gyermeklétszám csökkenése, a munkaerő jobb kihasználása arra ösztönözte a fenntartót, hogy az intézményt Kalocsa Kistérség társulásában közoktatási együttműködés keretén belül működtesse a 2005/06-os tanévtől. Ugyanekkor indult el az iskolaotthonos oktatás. 2012. szeptember 1-től a Ráday Pál ÁMK intézményegysége lett a Művészeti Alapiskola.

2013. január 1-étől az általános iskola és a zeneiskola állami fenntartásba került, a hartai iskolák működtetését Harta Nagyközség Önkormányzata vállalta, a dunatetétleni tagiskola működtetését az állam biztosította. Új neve: Hartai Ráday Pál Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola.

2015. szeptember 1-től az általános iskola a dunatetétleni tagiskolával együtt, valamint a zeneiskola Harta Nagyközség Német Nemzetiségi Önkormányzata fenntartásába került. Ekkor az intézmény – Hartai Ráday Pál Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola – önálló költségvetéssel rendelkező, önállóan működő szervezet lett.

Ráday Pál Általános Iskola

Helyzetelemzés

Iskolánk egy vidéki, falusi iskola, az oktatás több épületben folyik. A hartai általános iskola két épületben, a művészeti iskola egy épületben várja a tanulókat. Nagy füves alapterületen fekszik valamennyi épület, sok mozgáslehetőséget biztosítva a tanulóifjúságnak.

A tantermek mellett biztosított a gyógypedagógiai ellátás fejlesztő tanterme, technika és informatika szaktanterem, nyelvi labor, természettudományos szaktanterem.

Az épületek és a tantermek korszerűsítése, - világítás, nyílászárók – iskolapadok, székek cseréje, a gyerekek egészségét szolgálja, esztétikai érzéküket fejleszti. Nemcsak a tárgyi feltételek biztosítása a célunk, hanem arra neveljük a tanulókat, hogy óvják értékeinket és védjék környezetünket.

Egészségnevelés területén a tanulók mindennapos testnevelése, valamint alsó tagozaton a játékos testmozgás a tornateremben, a sportudvaron (kézilabda pálya, füves focipálya, kosárlabdapálya) és a szabadtéri játszóparkban a délelőtti és a délutáni idősávban is biztosított. A dunatetétleni tagiskola egy épületben, az 1-4 évfolyamon egy összevont osztályban működik, az elméleti tantárgyakat két csoportban (1-2 o.; 3-4. o.) tanítjuk. A testnevelés oktatás tornaszobában valamint egy nagy füves udvaron folyik.

Iskolánk nevelési programja

"Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni, hogy felébredjen tudásvágya, megismerje a jól végzett munka örömét, megízlelje az alkotás izgalmát, megtanulja szeretni, amit csinál, és megtalálja azt a munkát, amit szeretni fog."

/Szent-Györgyi Albert/

Erziehungsprogramm unserer Schule

"Ein Mensch, der seinen Großvater nicht kennt, sinkt zum Pöbel herab und erlischt.

Ein Volk, das von seiner Geschichte sich trennt, und wenn ihm Schmack auf der Stirne brennt, wird von Gott von der Tafel gewischt. "

/Johann Wolfgang von Goethe/

Nevelőtestületünk küldetésnyilatkozatát a következőképpen fogalmazta meg:

Az általános iskolai tanítás során nevelőtestületünk arra törekszik, hogy minden tanuló kiegyensúlyozott, a nemzetiség nyelvét, kultúráját ismerő, őrző, a modern tanulási technikákat birtokló, alapismeretekkel, készségekkel rendelkező, a továbbtanulásra felkészült emberré váljon. Ennek érdekében felfogásunk szerint az oktatás-nevelés középpontjában a gyermek áll.

Unser Lehrkörper formulierte seine Missionsdeklaration auf folgende Weise:

Während des Grundschulunterrichts strebt unser Lehrkörper danach, dass jeder Schüler zu einem ausgeglichenen, die Sprache und Kultur der Nationalität kennenden, bewahrenden, die modeme Lemtechnik besitzenden, mit Grundkenntnisse und mit Fertigkeiten besitzenden, der zum Weiterlemen bereitenden Menschen wird. Im dessen Interesse steht das Kind im Mittelpunkt des Lehrens und der Erziehung nach unserer Auffassung.

A nemzetiségi nyelvoktatás programja

A német nemzetiségi oktatással biztosítjuk a helyi nemzetiség nyelvének illetve a nemzetiség nyelvén való tanulást, a német nemzetiség, ezen belül a hartai németek történelmének, kultúrájának megismerését.

A nyelvi és kulturális gazdagodáshoz hozzájárul a hagyományőrzés és hagyományteremtés.

Feladatunk a tanulók reális nemzetképének és nemzetiségképének kialakítása, melyhez a nemzet és a nemzetiség értékeinek, jogainak, a német és más kisebbségek társadalmi helyének és szerepének megismertetésével juthatunk el.

A nyelvoktató nemzetiségi oktatás a német nyelv tanításával, a német irodalom és a német népismeret témaköreinek elsajátításával járul hozzá a fenti célok megvalósításához. A kétnyelvű nemzetiségi oktatás a német nyelv és irodalom és a népismeret tanításával, a szóbeli és írásbeli nyelvhasználat elmélyítésével, öt tantárgy esetén a német nyelv tanítási nyelvként való alkalmazásával lehetővé teszi a kétnyelvű nyelvi készség kialakítását.

A nyelv közösségalakító és - megtartó erő. E feladatát a német népismeret, kultúra a nyelvi (anya) nemzet kultúrája - megismerésével együtt képes ellátni. Megvalósításához a tanórai oktatáson, a szakköri és szabadidős tevékenységeken kívül fontos a hazai és nemzetközi kapcsolatok kialakítása és fenntartása. A német nemzetiségi nyelvoktatásunk célja, hogy tanulóink megfelelő nyelvtudással rendelkezzenek, megtalálják és megőrizzék identitásukat, elfogadják és másoknak is megmutassák nemzetiségük értékeit.

Programm des Nationalitäten Sprachunterrichts

Mit dem Nationalitäten Sprachunterricht sichern wir das Aneignen der Nationalitäten Sprache, das Kennenlernen der Geschichte und Kultur der hartauer Ungarndeutschen.

Zur sprachlichen und kulturellen Anreicherung trägt auch die Traditionspflege, aber auch die Schaffung von neuen Traditionen bei. Unsere Aufgabe ist bei den Schülem ein reales Bild über die Nation und über die Nationalität herauszubilden. Dazu gehört das Kennenlernen der Werte der Nation und der Nationalität, der Minderheitenrechte, sowie Kenntnisse über den Platz und Rolle der Deutschen und anderen Nationalitäten in der Gesellschaft.

Der Nationalitäten Sprachunterricht will mit dem Unterrichten der deutschen Sprache und Literatur, sowie mit dem Aneignen der Themenkreise zur Volkskunde der Nationalität die oben genannten Ziele erreichen.

Bei fünf Fächern wird die deutsche Sprache als Unterrichtssprache verwendet. Der zweisprachige Minderheitenunterricht, die deutsche Sprache und Literatur bzw. Volkskunde macht so mit der Vertiefung des mündlichen und schriftlichen Sprachgebrauches, die Herausbildung der zweisprachigen Sprachfertigkeiten möglich.

Die Sprache ist eine gemeinschaftformende und erhaltende Kraft. Diese Aufgabe kann sie zusammen mit dem Kennenlernen der

Volkskunde der Minderheit, der Sprachkultur, der Kultur der (Mutter) Nation erfüllen.

Zur Verwirklichung ist nicht nur das Lernen in den Unterrichtsstunden, im Fachzirkeln und die Freizeittätigkeit wichtig, sondern auch die Herausbildung und Aufrechterhaltung von Beziehungen im In- und Ausland.

Das Ziel unseres deutschen Nationalitäten Sprachunterrichts ist, dass unsere Schüler über entsprechend guten Sprachkenntnissen verfügen, ihre Identität finden und bewahren, die Werte ihrer Nationalität annehmen und sie auch für Andere zeigen.

1 Iskolánk nevelő – oktató munkájának pedagógiai alapelvei, értékei

Iskolánkban alapfokú nevelés-oktatás folyik. Magyar nyelven oktatunk. Német nemzetiségi nyelven és nyelvet tanítunk. *Felelősek vagyunk* a tanulók testi, érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődéséért, közösségeik kialakulásáért és fejlődéséért.

Értékrendünk súlypontjai a következő alapelvek betartása:

- egyenrangúság, demokratizmus és bizalom elve- **tisztelet a gyermek személyisége iránt**
- **egyenletes terhelés**, életkori és egyéni sajátosságok, egyéni haladási ütem figyelembe vételeközben teljesítmény-elvárás,
- **a külső hatások figyelembe vétele** – e mellett eljárásaink során egységes értékközvetítést megvalósítani a szülők felé is, erősítjük a **kapcsolatot az iskola és az otthon** között
- **a következetesség elve** - határozott követelmények támasztása során lehetőséget adni az önállóságra-eközben tudatosítani felelősségüket és a következményeket.
- **a tanulási esélyegyenlőség segítésének elve** – a kulcskompetenciákat megalapozzuk, a tanulók tanulási nehézségeit feltárjuk, tehetségjegyeit fejlesztjük, egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelményeket állítunk:
- a tanulás-tanítás folyamatában a **gyakorlatközpontúság**, a mindennapi életből, közvetlen természeti, társadalmi környezetből vett tudáselemek (alkalmazható tudás) prioritást kapnak

A fejlesztés alapelvei:

- A szövegértés és a szövegalkotás elválaszthatatlansága mellett a kommunikáció- és tevékenység központúság

– Differenciáltság, rendszeresség, partnerség, kutatószemlélet

Módszertani alapelvünk:

A differenciálásra alkalmas tanulásszervezési módok, eljárások, technikák, tartalmak alkalmazása az egyéni különbségeket is figyelembe vevő optimális fejlesztéshez; kooperativitás, együttműködés.

2 A nemzetiségi nevelés és oktatás elvei

A tanuló joga, hogy eldöntse, részt kíván-e venni a nemzetiségi nyelvoktatásban, melyről a szülő a beíratkozás napján nyilatkozik. Idegen nyelvet (a magyar és a német nemzetiségi nyelv mellett) 4. osztálytól tanulnak a gyermekek.

Azok a tanulók, akik később kezdik a nemzetiségi nyelv tanulását, első évben a szülő kérésére- az igazgató döntése alapján- az értékelés alól felmentést kaphat, illetve a helyi tanterveben rögzített módon szöveges értékelést kaphat.

Iskolánk nevelő-oktató munkája irányuljon a nyelvi képességek, készségek fejlesztésére, kiemelten a kommunikációs képességre.

A nemzetiségi nyelv elsajátítása hatékonyan 12-13 fős kiscsoportok kialakításával érhető el, ezért lehetőség szerint alkalmazni kell a csoportbontást.

Fontos célunk az autentikus szövegismeret fejlesztése.

Kiemelt figyelmet fordítunk a korszerű nyelvi szaktanterem berendezésére, a nemzetiségi sarok folyamatos bővítésére, gondozására.

Az iskola továbbképzési lehetőséget biztosít a német nyelvet beszélő pedagógusok nyelvtudásának - szaktárgyak tanítása területén is - folyamatos fejlesztésére és törekszik e tudás maximális kihasználására.

Az iskola vezetése ösztönzi a tantestület nem nyelvszakos pedagógusait a német nyelvismeret, nyelvvizsga megszerzésére.

A pedagógusok tanítási órán rendszeresen használják az idegen nyelvi médiákat, éljenek a korszerű IKT eszközök kínálta lehetőségekkel.

Az iskola német munkaközössége a térség német nemzetiségi iskolái, osztályai között évente szervezze meg a nemzetiségi szépkiejtési és helyesírási versenyt.

Tanulóink minden évben részt vesznek vers-és prózamondó versenyen, nyelvi „Ki mit tud?”on, az országos színjátszó fesztiválon.

A németországi Lossburg település iskolájával létrehozott partnerkapcsolatot kiemelten a két-nyelvű osztályok tanulói továbbra is ápolják.

3 Prinzipien der Minderheitenerziehung und des Minderheitenunterrichts

Der Schüler / die Schülerin hat das Recht zu entscheiden, ob er/sie an dem Nationalitäten Sprachunterricht teilnehmen möchte, worüber die Eltern eine Erklärung abgeben. Eine Fremdsprache kann das Kind (neben Ungarisch und Deutsch als Nationalitätensprache) ab der

5. Klasse lernen. Im begründeten Falle kann der Schüler / die Schülerin – auf Beschluss des Direktors – von der Bewertung seiner / ihrer Leistungen im Fremdsprachenunterricht befreit werden, bzw. kann – wie im örtlichen Lehrplan beschrieben – eine textuelle Bewertung bekommen.

Die Schülerinnen, die erst später das Erlernen der Nationalitätensprache beginnen, können im ersten Jahr an zusätzlichen Stunden teilnehmen, um sich den anderen anzuschließen. In dieser Zeit erhalten sie eine textuelle Bewertung. Auf Wunsch der Eltern kann der Schüler / die

Schülerin benotet werden. Der Unterricht der deutschen Nationalitätensprache ist eine betonte Aufgabe unserer Schule und richtet sich nach folgenden Prinzipien:

Die Erziehungs- und Unterrichtarbeit unserer Schule soll sich auf die Entwicklung der sprachlichen Fähigkeiten und Fertigkeiten richten, betont auf die kommunikativen Kompetenzen.

Die Aneignung der Nationalitätensprache ist in Kleingruppen aus 12-13 Schülerinnen am effektivsten zu erreichen, deshalb soll die Aufteilung in Kleingruppen nach Möglichkeit realisiert werden.

Ein wichtiges Ziel von uns ist die Entwicklung der Kenntnisse von authentischen Texten.

Der Einrichtung eines modernen Klassenzimmers für den Sprachunterricht, der kontinuierlichen Erweiterung und Betreuung der "Nationalitätenecke" widmen wir besondere Aufmerksamkeit.

Die Schule bietet ihren Lehrerlnnen Weiterbildungsmöglichkeiten, um ihre Deutschkenntnisse - auch auf dem Gebiet des Unterrichts von anderen Lehrfächern - kontinuierlich zu erweitern, und strebt es an, dieses Wissen auch maximal zu nutzen.

Die Schulleitung regt auch jene Pädagogen und Pädagoginnen der Schule zum Erwerb von Deutschkenntnissen und Sprachprüfungen an, die keine Deutschlehrerlnnen sind.

In den Unterrichtsstunden verwenden unsere Kollegen und Kolleginnen regelmäßig fremdsprachige Medien und nutzen die Möglichkeiten, die diese modernen

Kommunikationsmittel bieten.

Die "Arbeitsgemeinschaft Deutsch" der Schule soll jöhrlich für die Nationalitötenschulen und -klassen der Region einen Wettbewerb für Rechtschreibung und schöne Aussprache organisieren.

Unsere Schülerinnen sollen jedes Jahr an Rezitationswettbewerben, Wettbewerben im Vortrag von Prosa, an Sprachwettbewerben und am Landesfestival für Laienschauspielgruppen teilnehmen.

Die Partnerschaft mit der Schule von Lossburg (Deutschland) soll weiterhin hauptsächlich von Schülerinnen der zweisprachigen Klassen gepflegt werden.

4 Iskolánk nevelési - oktatási céljai és feladata

Alapvető oktatási-nevelési célunk, hogy a tanulók számára korszerű ismereteket adjunk át, képességeinek, készségeinek fejlesztésével a tanuló egész személyiségét alakítsuk, formáljuk.

Az iskola céljai a Nemzeti Alaptantervvel összhangban az alábbiak:

4.1 A nevelő-oktató munkánk kiemelt céljai:

- **anyanyelvünk** és **nemzetiségi nyelv**ünk, kultúránk, hagyományaink megőrzése, ápolása
- kulcskompetenciák **fejlesztése**
- a **sajátos nevelési igényű tanulók** habilitációs és rehabilitációs ellátása
- az **élethosszig tartó tanulás**hoz szükséges képességek kialakítása a tanulókban.
- **kompetenciák** (képességek, készségek, attitűdök) fejlesztése, a gyakorlatban is alkalmazható ismeretek elsajátíttatása
- az **egyéni fejlesztés biztosítása** az egyéni haladási ütem megszervezésével a folyamatos értékelés alapján
- a **kooperatív technikák** alkalmazása a munkában, az aktív tananyag feldolgozás ismeretekbe épített képességfejlesztés
- az **esélyegyenlőség** biztosítása lehetőségeink legjobb kihasználásával (SNI, HH, HHH tanulók)
- hatékony **együttműködés** a kis és nagy közösségekkel- fejlődő partnerkapcsolatok (a településen és azon túl) bevonása a nevelési folyamatba
- az országos kompetenciamérés, valamint a helyi **mérési eredmények** javulása
- az **értékelés eredményeinek** beépülése a fejlesztésbe

4.2 A nevelő-oktató munkánk kiemelt fejlesztési területei – nevelési célok

Az erkölcsi nevelés

„Erkölcs nélkül nincs ember” (Seneca)

Az erkölcsi nevelés lényege a személyiség pozitív arculatának kialakítása. Erkölcsi nevelésünk célja, hogy az egyént és a közösséget képessé tegyük az erkölcsi tökéletesedésre, erkölcsi készségeket, szokásokat, pozitív jellemvonásokat alakítsunk ki. Az életben való eligazodáshoz megbízható erkölcsi elvekre van szükség.

A jellem hordozza személyiségünk legmélyebb állandóságát. A jellem tesz bennünket kiszámíthatóvá, megbízhatóvá, hitelessé. Az erkölcsi nevelés során megismertetjük a tanulókat azokkal az erkölcsi normákkal, szabályokkal, követelményekkel, amelyek az egyénnek a társadalomhoz, más emberekhez és önmagához való viszonyát szabályozza. Egyaránt törekszünk az észbeli (okosság, bölcsesség, önirányítás) és az erkölcsi erények (mértékletesség, bölcsesség, empátia) formálására, hogy helyes erkölcsi magatartást legyenek képesek követni tanulóink. Fontos, hogy tudjanak különbséget tenni pillanatnyi érdekek és tényleges értékek között. Az erkölcsi fejlesztés végső célja a jellemszilárdság kialakítása, melyhez a család, az iskola, a különféle közösségek, a társadalmi szokásrend elvárásai adnak támpontot. A nevelés folyamán példaszövegek, esetleírások felhasználásával vizsgáljuk a cselekedetek helyességét, avagy hibásságát, vagyis mi a jó, és mi a rossz. Az erkölcsi nevelés során tehát megmutatjuk, hogy milyen normákhoz igazodva érheti el az ember a célját úgy, hogy közben boldog, harmonikus személyiség maradhasson.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Feladatunk, hogy minden tanuló ismerje meg a magyar nemzet és a német nemzetiség történetét, kultúráját, hagyományait, a nemzeti jelképeket. Megismertetjük a Hartai Helytörténeti Gyűjteményt, szűkebb környezetük hagyományait, iskolánk névadóját.

Feladatunk, hogy tanulóinkkal megismertessük az európai népek történetét, ünnepeit, hagyományait. Tanulóink Harta partnertelepülését, a németországi Lossburgot földrajzi, történelmi és kulturális téren is megismertetjük, a két partneriskola tanulói élő kapcsolatot ápolnak (tanulmányi kirándulás, levelezés, e-mail). Olyan ismeretekkel, személyes tapasztalatokkal kell gazdagítanunk őket, amelyek birtokában kialakul bennük a hazaszeretet érzése, erősödik magyarságtudatuk, ugyanakkor meg tudják találni helyüket az európai nyitott társadalmakban.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Feladatunk olyan, a tanulók aktív részvételére építő tanulásszervezési eljárásokat alkalmazni, amelyek elősegítik a konfliktuskezelés, a humanitárius segítségnyújtás és az együttműködés képességének fejlesztését. A demokráciatechnikák kifejlesztése terén kiemelt szerephez jut az egyén és közösség összhangja, a szolidaritás, humanitás, kisebbségek iránti tolerancia kialakítása, a másság elfogadása és tisztelete, a törvénytisztelet, az emberi méltóság és emberi jogok tisztelete, a közügyekben való döntéshez szükséges információk megszerzésének igénye és képessége, a döntés, végrehajtás és ellenőrzés tevékenységeiben szerzett jártasság.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A tanulók életkori sajátosságaiknak megfelelő fejlődést, a helyes önkép kialakítását jelölhetjük ki első feladatunknak. Fontos feladatunk olyan motiváló tanulási környezet kialakítása, amely a tanulókban elősegíti a helyes értékrendet és énképet, valamint az önnevelés szándékát. Célunk, hogy fejlődjön a diákok önismerete, önértékelése, kommunikációs képessége, érettebb személyiséggé váljanak, felelős döntések meghozatalára legyenek képesek.

A családi életre nevelés

Az ember élete elválaszthatatlan a családtól, az egészséges és boldog életre nevelés nem képzelhető el családi életre nevelés nélkül. Napjainkban sajnos a családok jelentős része nem tudja betölteni ezt a hivatást. Néhány évtizeddel ezelőtt természetesen adódott, hogy a gyerekek belenőttek az anya- és apaszerepbe, erre mintát adott a több generáció együttélése is. A mai családokban a családtagokat a napi tevékenységük inkább elválasztja egymástól, mintsem összekötné. Kevés lehetőség adódik a családi szerepek átadására, megtanulására, nem is beszélve a válságokkal küzdő, illetve sérült családokról. Helyi problémaként kell kezelnünk azt a tényt, hogy egyre több családban az egyik szülő külföldön vállal munkát, s így huzamosabb ideig van távol családjától, ezért ma különösen szükséges a családi életre való tudatos felkészítés.

A családi életre nevelés összetett nevelési feladat, amelyben fel kell készíteni a gyerekeket a tudatos párválasztásra, felelős házaséletre, a család életének és tevékenységének szervezésére, a családon belüli mindennapi teendők ellátására, konfliktuskezelésre, illetve a gyermeknevelléssel kapcsolatos teendők elvégzésére. A családi életre nevelés elválaszthatatlan az általános neveléstől, mert az egész emberre hat. Nem elsősorban tantárgyként tanítjuk, hanem tantárgyakba beépítve, illetve a pedagógus személyisége is kiemelt jelentőséget kap. Részben ismeretek közvetítéséről van szó, másrészt magatartási, életvezetési minták megbeszéléséről, tudatos véleményformálásról.

A családi életre nevelés céljai:

- A család jelentőségének tudatosítása, a család funkcióinak megismertetése.
- A fiatalok egészséges életmóddal, kiegyensúlyozottabb családi élettel kapcsolatos ismeretei alapvetővé váljanak.
- A fiatalok felismerjék a veszélyes helyzeteket, az alkohol, drog, dohányzás, szexuális túlzások helyett a valódi értékeket válasszák.
- Nagyobb esélyük legyen a kiegyensúlyozott házasságra, családi életre.

Testi és lelki egészségre nevelés

Segítjük a tanulók pozitív beállítódásainak, egészséges életviteli szokásainak kialakulását, hatékony és eredményes tanulás képességének elérését. Mozgáskultúrájukat fejlesztjük sportfoglalkozások alkalmával. Felkészítjük az életmóddal kapcsolatos helyes döntések meghozatalára, konfliktusok megoldására, sérült és beteg emberek elfogadására. Olyan iskolai környezetet biztosítunk, mely egészséges, harmonikus életvitelt alapoz meg. A házi feladatok, az óra szervezése gyakran differenciált, az egyéni fejlesztés tervszerűen történik. Mindent megteszünk a káros függőséghez vezető szokások kialakulásának megelőzésére. A mindennapos testnevelés igénnyé váljon. A téli sportokat is ismerjék. Az úszásoktatásban részesülő első osztályos tanulók elé a vízbiztonság megszerzését, és egy úszásnem alapjainak elsajátítását tűzzük ki célul. A testnevelés alól részlegesen felmentett tanulók (orvosi vizsgálat, javaslat alapján) egészségi állapotának javítását, korrekcióját tartjuk feladatunknak (gyógytestnevelés).

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Legyenek fogékonyak embertársaik problémája iránt, a rászorulókat erejükhöz mérten segítsék. Legyenek nyitottak, megértők a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt, becsüljék meg ezeket.

A szociális értékrend fejlesztése érdekében további célunk a felelős társadalmi magatartás kialakítása, az állampolgári szerepre, a demokratikus életformára való felkészítés, a jogok és kötelességek összetartozásának tudatosítása.

Tanulóink vállaljanak felelősséget cselekedeteikért, alakuljon ki bennük a szociális érzékenység a „másság” iránt, segítő magatartásuk.

Iskolánkban az önkéntesség a mindennapok számos területén jelen van. Ünnepekre való műsorkészítés, az iskolai dekoráció, faliújság készítés, a közös rendezvényekre való felkészülés, az idő-

sek segítése apró, de hasznos első lépései annak a folyamatnak, ami majd felnőtt korban beteljesedve hasznos segítője lehet a társadalomnak.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A fenntartható fejlődést szolgáló oktatás kialakítása érdekében iskolánknak olyan tanulási élményt kell nyújtania a diákok számára, mely lehetővé teszi számukra - az óvodában megkezdett környezeti nevelés folytatásaként- a következő célok megvalósulását:

- környezettudatos magatartást és életvitelt
- a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő,
- takarékos magatartást és életvitelt,
- a természeti és épített környezet szeretetét, védelmét, értékei iránti felelős magatartást, annak megőrzésének igényét és akaratát,
- a rendszerszemléletet, a globális összefüggések megértését
- a modernizáció előnyös és hátrányos hatásainak megismerését.
- korszerű ökológiai szemlélet kialakítása, környezetvédő programok ajánlása..

Kiemelt közvetlen céljaink:

- az Ökoiskola cím megőrzése
- az osztályterem és az iskola környezetének védelme
- az esztétikus, otthonos környezet megteremtésében való részvétel
- az iskolaudvar esztétikumának, tisztaságának fenntartása, részvétel a „zöldítésben
- szelektív hulladékgyűjtés, elemgyűjtés
- „Vesd bele magad program „évenkénti megvalósítása

Pályaorientáció

Feladatunk bemutatni a konfliktuskezelési technikákat, fejleszteni a toleranciaképességet, az ön- és pályaismereteiket, átfogó képet nyújtani a munka világáról, képessé tenni a gyerekeket az együttműködésre, a bizonytalanság kezelésére.

Minden gyerek rendelkezzen feladattal, megbízatással, így fejlődjön kötelesség és feladattudatuk. Fontos legyen minden tanulónak, hogy felkészülten érkezzen az iskolába. Megismertetjük a gyerekekkel a kulturált magatartás szabályait. Alakuljon ki bennük a tudás becsülete, illetve a fizikai munka tisztelete. Feladatunk a munka szeretetére, a tisztességes, eredményes munkavégzés örömének megismerésére (sikerélmény) és a munka megbecsülésére nevelés.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

Feladatunk megmutatni a döntéseikkel járó kockázatokat, a haszon és a költségek arányát, fejleszteni a pénzügyekkel kapcsolatos, a pénzzel való bánni tudás képességét. Meg kell ismertetnünk saját zsebpénzükkel való okos gazdálkodást, valamint –életkoruknak megfelelően- az iskola rendelkezésére álló erőforrásokat. Értsék meg a fogyasztás gazdaságot mozgató szerepét, a fenntartható fogyasztás, a gazdaságosság fogalmát.

Médiatudatosságra nevelés

A médiatudatosságra nevelés az információ forrásának és jellegének beazonosítása révén lehetővé teszi a befogadandó információk tudatos értékelését. A fiataloknak meg kell tanulniuk szelektálni és szintetizálni az információkat, ellenőrizni az információk pontosságát, elfogulatlanságát, megbízhatóságát.

A médiaismeret tanítása fejleszti a problémamegoldó képességet, a megfigyelési és tájékozódó képességet, a rendszerező képességet. A művészi alkotásokban feltáruló konfliktushelyzetek elemzése segít a valós emberi élethelyzetek megítélésében, toleranciára, a másokkal szembeni empátiára nevel.

A médiatudatosság főbb ismérvei:

- a kritikus néző
- képes a valós tények és a fikciók megkülönböztetésére
- felismeri a valóság ábrázolásának különböző szintjeit
- a reklámokhoz kritikusan viszonyul, értelmezi a kereskedelmi üzeneteket
- tudatában van annak, hogy a hírek mögött is húzódhatnak gazdasági, politikai érdekek
- képes megindokolni, hogy miért kedveli a számára fontosnak tartott médiatartalmakat
- egyre többet tud meg a számítógépes játékok, weboldalak működési mechanizmusáról.

A tanulás tanítása

Eredményes tanulási technikákat ismertetünk meg; arra törekszünk, hogy a tanuló szeressen tanulni. Változatos módszereket alkalmazunk: kísérletek, könyvtári és informatikai eszközök, kiselőadások, megfigyelések. Hangsúly az önálló ismeretszerzésen van. Osztályfőnöki és szaktárgyi órákon, a napköziben, a délutáni foglalkozások keretében szervezett tanulásmódszertan órán rendszeresen gyakoroltatjuk a tanulási technikákat. A nemzetiségi és idegen nyelv tudását felhasználva is törekszünk az önálló információkeresés, az önálló tanulás képességének fejlesztésére.

4.3 Nevelő-oktató munkánk kiemelt feladatai:

Anyanyelvi kommunikáció fejlesztése

Az anyanyelvi kommunikáció a társadalmi kommunikáció alapja, értékközvetítő, kapcsolatteremtő szereppel bír. A sokoldalú műveltség megszerzésének, a kritikai gondolkodásnak a kiindulópontja meghatározó szereppel bír más nyelvek elsajátításában. Az anyanyelvi kommunikáció útján jut el a tanuló az egyetemes erkölcsi-esztétikai, tudományos értékekhez, melyek útján fejleszti ízlését, személyiségét

Idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése

Feladatunk az iskolai tanulási környezet, az idegen nyelv tanításának gyermekközpontú kialakítása. A tanulásban akadályozott tanuló neki megfelelő ismeretekhez juttatása, főleg a szóbeliség szintjén. Előbb cselekvésen keresztül, majd a szóbeli beszélgetésben való részvétel fejlesztése. Eszközszintű nyelvhasználat kialakítása. Idegen nyelvi kultúrák megismertetése.

Matematikai kompetencia fejlesztése

Feladatunk az alapműveletek és alapvető matematikai fogalmak ismeretek tanítása mellett azon készségek, matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek fejlesztése, amelylyel tudását a tanuló alkalmazni tudja. Különösen: számlálás, számolás, becslés, mérés, probléma megoldás, rendszerezés, kombinativitás, deduktív és induktív következtetés

A helyzetfelismerő és logikai készségek folyamatos fejlesztése, az önellenőrzés, gyors és helyes döntés képességének és a megoldási készség és a kreatív gondolkodás párhuzamos fejlesztése.

Természettudományos kompetencia fejlesztése

Feladatunk a különböző természeti jelenségek megfigyeltetése, értelmezése, tapasztalatok összefoglalása, a természettudományos ismeretek gyakorlati vonatkozásainak megismertetése. Kiemelten fontos az érdeklődés felkeltése a természettudományok minden területe iránt, a környezetvédelmi ismeretek átadása, környezetvédő magatartás tudatosítása, az önálló természettudományos ismeretszerzés módszereinek kialakítása és fejlesztései, gyűjtőmunkára, kutatásra ösztönzés szakkönyvekben és az interneten.

Digitális kompetencia fejlesztése

Feladatunk, hogy tanulóinkat képessé tegyük az információ felismerésére, visszakeresésére, értékelésére, tárolására, előállítására, bemutatására, vagyis magabiztosan használják az információs technológiát, az internetet.

Szociális és állampolgári kompetencia fejlesztése

Feladatunk a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozása; helyes magatartásformák megismertetése és gyakoroltatása, a korosztályi kapcsolatok megerősítése, elemi állampolgári ismeretek nyújtása.

Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia fejlesztése

Feladatunk azon ismeretek és képességek fejlesztése, amelyek segítik a tanulót a mindennapi életben, segítik abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására.

Feladatok szervezése az iskolai és iskolán kívüli alkotóközösségekben (értékelés, ellenőrzés, DÖK). A gyermekek kötelesség- és feladattudatának fejlesztése. A felelősségtudat és a kitartás képességének fejlesztése. Praktikus, hasznosítható ismeretek megtanítása.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség fejlesztése

Feladatunk, hogy a tanulót fogékonnyá tegyük a művészeti értékek iránt, megismertessük velük az emberiség kultúrájának mérföldköveit jelentő képzőművészeti alkotásokat. Fejlesszük egyéni ízlésüket, hogy el tudják különíteni a valódi értéket a giccstől, környezetüket igényesen alakítsák és ezt másoktól is elvárják.

A hatékony, önálló tanulás fejlesztése

Feladatunk a tanulási folyamat irányítása és segítése, a tevékenységközpontú tanítói gyakorlat kialakítása. Életszerű helyzetek teremtésével ösztönözzük tanulóinkat a konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére, problémamegoldásra, összefüggések felfedeztetésére, következtetések levonására, döntésekre, egyéni vélemények kialakítására, az ismeretek alkalmazására, a társakkal való együttműködés és munkamegosztás és a feladatért vállalt felelősség megtapasztalására. Elsődleges feladatunk a tanulók személyes szükségleteinek, tudásának, képességeinek és motivációinak fejlesztése.

4.4 Az iskolában folyó nevelőmunka pedagógiai eszközei és eljárásai

Nevelési-oktatási céljainkat az oktatás sokszínű, változatos tevékenységrendszerén keresztül különféle tevékenységi területeken érhetjük el, melyeket a gyermekek érdeklődéséhez, életkori sajátosságaihoz kell igazítanunk.

A nevelés eszközei, eljárásai, valamint a nevelés módszerei a nevelési folyamat egymással összefüggő, egymást feltételező, nagyon fontos elemei, tényezői. A nevelési módszerek elválaszthatat-

lanok a nevelés céljától. Ezen okból nevelési és oktatási módszereinket hozzá kell igazítanunk az előzőekben már leírt célokhoz.

A módszerek kiválasztásánál mindig figyelembe kell vennünk a következőket.

A módszernek igazodnia kell:

- a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez
- igazodniuk kell a nevelők személyiségéhez, pedagógiai kulturáltságához, felkészültségéhez
- igazodnia kell a mindenkori szituációhoz és annak tartalmához
- a feltétel rendszerhez

Cél: a frontális oktatásszervezést alkalmazó eljárásokat és a zömmel lexikális ismeretközlő eljárásokat felváltsa a kompetencia alapú módszertan.

Feladat a következő módszertani hangsúly eltolódása:

Ismeretátadás	>	Ismeretbe ágyazott képességfejlesztés
Tanárközpontú egységes módszer	>	Tanulóközpontú módszer
Aktív tanár - Passzív tanuló	>	Aktív tanár - Aktív tanuló
Egyirányú kommunikáció	>	Többirányú Kommunikáció
Mindent megtanítani	>	Reális tananyagmennyiség

Pedagógiai eljárásaink kiterjesztése az alábbi tanulói tevékenységekre:

- tanulmányi tevékenység,
- fizikai munkatevékenység,
- önkiszolgáló tevékenység,
- önkormányzati tevékenység,
- kulturális tevékenység

Szervezeti megoldások az iskolában:

Német nemzetiségi kétnyelvű és nyelvoktató oktatás 1-8. évfolyamon. Egész napos nevelés-oktatás 1-4 évfolyamon. Szakkörök, változatos dékutáni foglalkozások, tanulószobai ellátás a felső tagozaton. Csoportbontás az osztálylétszámnak megfelelően elsősorban német, informatika és technika órákon. Nívócsoportok a német nemzetiségi kétnyelvű és nyelvoktató csoportok ki-

alakításánál, valamint a két nyelven oktatandó tantárgyaknál. SNI, BTM-es és HHH –s tanulók integrált nevelése.

Tanórák típusai

- Frontális, Differenciált tanulás – tanítás szervezés
- Kooperatív technikák alkalmazása heterogén csoportban
- IKT-val támogatott tanórák
- Tantárgytömbösítés
- Témahét, 3 hetet meghaladó projekt
- Moduláris oktatás

A tanórák típusaira az óra nagyobb időtartamában prioritást kapó eljárásokat értjük.

A fenti óratípusok, szervezeti formák egymást lefedhetik.

Iskolán kívüli tanulási alkalmak

Erdei iskola (Fülöpháza), külföldi tanulmányút (Lossburg), hazai tanulmányi kirándulások (tanévenként egyszer) terepgyakorlat (Böddi szék)

Alkalmazott módszerek

- Differenciált pedagógia
- Drámapedagógia
- Projekt pedagógia
- Kooperatív technikák
- Felfedeztető, problémaközpontú tanulás

A módszerek kiválasztásában mérlegelni kell, hogy saját tanítási folyamatunkban miképp tudunk harmóniát teremteni e kérdésben, és hogyan tudunk olyan új kompetenciák fejlesztéséhez hozzájárulni, mint:

- a rugalmasság és alkalmazkodóképesség,
- az önálló és társas tanulásra való képesség,
- a problémamegoldó képesség, kreativitás,
- a bizonytalanság kezelésének képessége,
- az együttműködési és közvetlen kommunikációs képességek,
- az írott kommunikáció alkalmazásának képessége, az IKT - technológia alkalmazásának képessége.

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1. Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek.		
	Követelés. Gyakoroltatás. Segítségadás. Ellenőrzés Ösztönzés.	A tanulói közösség tevékenységének meg szervezése. Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása. Hagyományok kialakítása
2. Magatartási modellek bemutatása. közvetítése. A bizonytalanság kezelésének képessége		
	– Elbeszélés, megbeszélés, előadás Tények és jelenségek bemutatása. – Műalkotások bemutatása. – A nevelő személyes példamutatása.	– A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében. – A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből.
3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása) A problémamegoldó képesség, kreativitás		
	– Magyarázat, beszélgetés. – A tanulók önálló elemző munkája. – Kooperatív tanulás	– Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról. – Vita – Kísérlet – Projekt
4. Tanulói együttműködésre alkalmas módszerek. Az együttműködési és közvetlen kommunikációs képességek		
	– Kooperatív technikák – Drámapedagógia	– Differenciált fejlesztés – Projekt team
5. Digitális tartalmak, taneszközök oktatási gyakorlatban való használata		

	– Tanári demonstrációk, differenci-álás a feladat-adásban – interaktív tábla, projektor használata	– Tanulói házi feladat – Egyéni projekt támogatása – Tanulói laptop program

Az átmenet, az átjárhatóság biztosítása

Az első osztály tanítói ismerjék meg az óvoda módszereit, hagyományait, eljárásait.

A felső tagozat, mint több tanáros rendszer, egységesítse módszereit, alakuljanak ki az egy osztályban tanítók közösségei, teamjei, akik együttműködésükkel biztosítani tudják a hatékonyságot, a továbbtanulás lehetőségeit. Ismerjék meg a középiskolák szokásait, eljárásait.

5 A személyiségfejlesztés pedagógiai feladatai

A személyiségfejlesztésben hangsúlyozzuk a gyermekek, tanulók, testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi neveléséért, harmonikus fejlesztéséért vállalt felelősséget. Kiemelt feladat:

- a motiváló környezet kialakítása, a motiváció erősítése a gyermekekben, tanulókban.
- az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése.
- a kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.
- a kreatív jegyek erősítése (rugalmasság, eredetiség, ötletgazdagság).
- a tanulók együttnevelésének tudatos megszervezése (HHH, SNI) közös nyelv, közös ismeret tudatos alakítása
- a szociális kompetenciák, az együttműködési képesség fejlesztése

A személyiségfejlesztés folyamatában kiemelten fontos terület és célrendszer:

- az értelem kiművelése (kognitív kompetencia)
- az egészséges és kulturált életmódra nevelés (személyes kompetencia)
- a segítő életmódra nevelés (szociális kompetencia)

A pedagógus alapvető feladata a gyermek nevelésével, tanításával összefüggésben a személyiség fejlődéséről való gondoskodás, melynek során képességét és tehetségét figyelembe vesszük.

5.1 A személyiségfejlesztés módszerei:

- Az egységes alapvető követelményekre épülő differenciálással célunk, hogy a tanulók adottságaikkal, fejlődésükkel, iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal, és egyéb tevékenységeik során minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

– Az életkori sajátosságnak, az egyéni képességeknek és adottságoknak megfelelő differenciált módszerek, csoportbontások, fakultációk, szakkörök, egyéni fejlesztési technikák alkalmazása, a tárgyi feltételrendszert figyelembe vevő megtervezése;

– Az önálló ismeretszerzés és a folyamatos önfejlesztés technikájának megtanítása (tanulásmódszertan). A tévedés és kérdezés szabadságának tudatosítása a feladatmegoldás folyamatában; fantázia, kreativitás, ötletesség a megoldások keresésében;

– A csoportos munkavégzéshez szükséges szervezési ismeretek és együttműködési technikák megtanítása, gyakoroltatása;

– Vonzó tevékenységek és munkalehetőségek biztosítása az iskolában; Igény és lehetőség esetén önismereti és önfejlesztő tréningek szervezése.

– Segítségnyújtás a siker-kudarc megéléséhez, feldolgozásához.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat a következő tevékenységi területeken valósíthatjuk meg:

– kötelező és választható tanórákon;

– szakkörökön, iskolai sportkörökön, tömegsporton;

– tanulmányi, kulturális versenyeken, házi bajnokságokon;

– kirándulásokon, kultúrális ill. sportrendezvényeken; osztályközösségi és iskolai programokkal.

6 Egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Iskolánk nevelőtestületének fő célkitűzése, hogy hozzájáruljon a tanulók egészségének megőrzéséhez, környezetük kulturáltabb, egészségesebbé tételéhez, életminőségük javításához, kiegyensúlyozott életük biztosításához. Valamennyi pedagógus és technikai dolgozó az egészségügyi ellátásban dolgozókkal együttműködve közreműködik a tanulók egészségvédelmében, és e területen a jövő életre történő felkészítésében. Kapcsolódunk a nemzeti egészségvédő programhoz.

Az egészségfejlesztés kiemelt területei:

– a szomatikus nevelés területén: mindennapos testmozgás, egészséges táplálkozás, személyi higiénés nevelés, balesetvédelem

– a pszichohigiénés nevelés: egészséges életvezetés, egészségre kéros szokások tudatosítása, érzelmi nevelés,

– a szociohigiénés nevelés: konfliktuskezelési technikák, egészségpropaganda

6.1 A tanulók rendszeres egészségügyi ellátása és felügyelete

A tanulók rendszeres egészségügyi felügyelete és ellátása érdekében az intézmény rendszeres kapcsolatot tart fenn az iskolaorvossal, iskola-fogorvossal és a védőnőkkel.

Az együttműködés biztosítja a tanulók egészségügyi állapotának ellenőrzését és szűrését az alábbi területeken: fogászat, szemészet, belgyógyászati vizsgálat, fizikai állapot mérése, a továbbtanulás, pályaválasztás, táborozás előtti általános orvosi vizsgálat

- A védőnő által végzett higiéniai- tisztasági vizsgálat
- A szűrővizsgálatok idejére az iskola nevelői felügyeletet biztosít.
- Az intézmény biztosítja a személyi és környezethigiéniára vonatkozó egészségügyi előírások érvényesülését.

7 A közösségfejlesztés pedagógiai feladatai

A közösségfejlesztés folyamatában az egyén és társadalom közötti, valamint a természeti környezettel való harmonikus kapcsolatot alakítjuk.

Olyan ismereteket tanítunk, azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket gyakoroltatunk, amelyek az *otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza* és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek. Ismerjék a városi és falusi élet hagyományait, jellegzetességeit.

Tartsák be a *közösségek együttélését* biztosító szabályokat: tiszteljék a felnőtteket és társaikat, viselkedésük legyen udvarias, beszédük kulturált, megjelenésük legyen tiszta, ápolt, gondozott.

A *kooperatív együttműködés* fejlesztése érdekében fontos, hogy figyeljenek egymásra a gyerekek, legyenek képesek párokban, csoportokban együttműködni. Vállaljanak feladatokat az osztályközösségekben, az iskolai és iskolán kívüli alkotóközösségekben.

Nagy múltú iskolánk gazdag hagyományokkal rendelkezik. Az osztályon belüli és az osztályok közötti kapcsolatok kiépülésében, az együvé tartozás érzésének elmélyítésében jelentős szerepe van az iskolai rendezvényeknek. A társas együttlét tartalmas programjai meghatározó élményt nyújtanak, miközben a kulturált viselkedés gyakorlására is módjuk van.

7.1 A közösségfejlesztés színterei, módszerei

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat a következő tevékenységi területeken teljesíthetjük:

Együttes élményeket nyújtunk: rendezvények, kirándulás, versenyek, tantermek díszítése, padok rendbe tétele. A cél - séták a környező valóság megismerésében (Harta utcái, középületek, közlekedés, viselkedés) segítik a tanulókat.

Felelősöket választunk (ügyeleteseket és heteseket), és munkájukat rendszeresen értékeljük. A DÖK munkáját segítő tagokat úgy neveljük, hogy megbízatásaikat ne a pedagógusnak szóló segítésnek, hanem a közösség érdekében végzett tevékenységnek tekintsék. Tanulóink a diákönkormányzati munka során –osztály, illetve iskolai szinten- megismerhetik és gyakorolhatják a szabad választások alapelveit és lebonyolítási módjait.

Gyakran alkalmazunk *csoportmunká*t, mert kedvez a közösségi kapcsolatok kialakításának. Az osztályközösségek erősítését is szolgálják az évente megszervezésre kerülő egy vagy kétnapos tanulmányi kirándulások.

*Hagyományaink*at megőrizzük (Ráday Nap, Családi nap, Mikulás, Karácsony, Farsang, nyílt nap, Anyák napja, Szülők-nevelők bálja, Március 15., Költészet napi szavalóverseny, tanulmányi versenyek, Ökonap, Gyermeknap, Vízkupa). A tanulmányi kirándulások, a kulturális és sportrendezvények tanítási napnak számítanak.

Ünnepélyeken a formaságokkal is a közösségeket erősítjük. Az Európához való tartozás tudatát nemzetközi projektjeinkbe és cserekapcsolatainkba való bevonással erősítjük.

A *szülőkkel való együttműködés* ezeknek a feladatoknak a megvalósítása során is folyamatos. A szülőknek segítséget nyújtunk gyermekük neveléséhez, igénybe vesszük a szülők információt a tanuló fejlődését befolyásoló tényezőkről.

8 A pedagógus helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

8.1 A pedagógusok legfontosabb helyi feladatai:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása, a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása
- különbözeti, osztályozó vizsgák lebonyolítása
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,

– tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
– felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
– iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
– az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
– fogadóórák megtartása,
– részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
– részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
– a tanulók felügyelete óraközi szünetekben és ebédeléskor,
– tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése,
– iskolai ünnepségeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
– részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
– tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
– iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
– szertárrendezés, a szobaleltárak, szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,

8.2 Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

– Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
– Megérteti és elfogadtatja az iskolai rendet és fegyelmet.
– Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
– Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
– Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
– A tanulókkal együtt rendben tartja és dekorálja az osztálytermeket.
– Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
– Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
– Szülői értekezletet, fogadóórát tart.
– Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.

– Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
– Pedagógiai jellemzést készít –adott esetben- a szakszolgálatoknak.
– Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
– Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.

9 Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

9.1 Sajátos nevelési igényű tanulók

A fogyatékos (pl. testi, érzékszervi, halmozottan fogyatékos), a pszichés fejlődés zavaraival vagy súlyos tanulási, magatartási zavarral küzdő gyermekek , akik a Szakértői- és Rehabilitációs Bizottság megállapítása alapján SNI tanulók. Intézményünkben integrált oktatás keretében heti 2 vagy 3 órában egyéni fejlesztő foglalkozás biztosításával gyógypedagógus vagy fejlesztő pedagógus vezetésével, gyógypedagógus mentor segítségével történik a sajátos nevelési igényű tanulók megsegítése. A hasonló részképesség problémával küzdő tanulókat esetenként egy csoportba (kiscsoportos foglalkozás) szervezzük. Fejlesztésük egyéni fejlesztési terv alapján folyik.

Az osztálytanító és a fejlesztő pedagógus folyamatos kapcsolatot tart a gyermek fejlődésének elősegítése érdekében. Emellett különös figyelmet fordítunk a tanórai differenciálásra is.

9.2 Tanulási nehézségekkel küzdő tanulók

Intézményünk folyamatosan figyelemmel kíséri a tanulási kudarcnak kitett tanulók teljesítményét és teszi meg a szükséges intézkedéseket. Célunk, hogy az ilyen problémával rendelkező tanulókat minél előbb, lehetőleg még az alsó tagozatos tanulmányok során kiszűrjük és számukra segítséget biztosítsunk.

A program biztosítja a szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata szerint nem kötelező tanórai foglalkozás keretében egyéni fejlesztési terv alapján kis létszámú csoportos vagy egyéni foglakozást, hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatását szükség szerint.

Intézményünk nemcsak a fent nevezett bizottság által meghatározott esetekben tekinti a tanulási kudarcot, hanem az évközi teljesítményeket figyelembe véve alakította ki **a tanulás segítését szolgáló program** további lehetőségét:

– a tanórai differenciálás, differenciált rétegmunka az osztály összetételének megfelelő tanórák arányában

– kooperatív tanulásszervezés, segítő tanulók kijelölése

– a lemaradó tanulók számára felzárkóztató foglalkozások, egyéni segítségnyújtással biztosítva továbbhaladásukat;

– délutáni *differenciált foglalkozást* (minden tanítási napon).Ezeken a foglalkozásokon az osztálytanító által kijelölt tanulók kötelezően vesznek részt, az osztály többi tanulója szülői kérésre.

– a *tanulószobai ellátás* keretében a felső tagozatos diákjaink számára szervezzük meg a hét minden napján rendelkezésükre álló délutáni tanulószobai foglalkozásokat. A tanulószoba működtetésének célja, hogy a tanulók segítséget kapjanak a házi feladat elkészítéséhez, megfelelő tanulási stratégiákat sajátítsanak el, amelyeket további tanulmányaik során is kamatoztathatnak. Itt a tanulók szükség szerint magyarázatot igényelhetnek a tanórai anyagokhoz, illetve a tanulószobai pedagógus segítséget nyújt az elsajátításban.

– *Külső segítség igénybe vétele*: intézményünk kapcsolatot tart a Nevelési Tanácsadóval és a Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal, ahonnan segítséget kaphatunk diszlexiás, diszgráfiás és diszkalkuliás problémával rendelkező tanulók esetében.

A probléma felismerése minden esetben az osztálytanító vagy a szaktanár feladata, aki az észrevételeiről értesíti az intézmény gyógypedagógusát, és az iskola igazgatóját. A továbbiakban a szülőkkel egyeztetve történik meg a tanácsadó intézménnyel való kapcsolatfelvétel, amely a további teendőket meghatározza.

9.3 **A beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő gyerekek**

A beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók segítése, a viselkedésük okainak feltárása, azok kezelése személyre szabott feladatokkal. Szociometriai felmérés alapján a tanulók kiszűrése, peremhelyzetük okainak feltárása. Koncentrációs képességek fejlesztése, önuralom fokozása, túl sok mozgás visszafogása, szabályok betartatása.

Beilleszkedés segítése:

- pozitív tulajdonságai alapján feladatok adása
- tekintélyes tanulók segítségével
- képességeik fejlesztése tanórán kívüli feladatokkal

- egymás munkájának elismerése, értékelése - tanórán
- kölcsönös bizalom kialakítása
- kirekesztett tanuló jó javaslatainak elfogadása ezúton megnyerése

Az osztályfőnök megismerteti a szülőkkel a tanuló helyét, szerepét a közösségben, személyiségének alakulását. Meg kell nyerni a szülőket és az együttműködésre közösen találjanak megoldást, alakítsák ki a folyamatos kapcsolattartás rendszerét az elért eredményekről. A szülői értekezleten aktuális nevelési kérdésekkel is foglalkozzon az osztályfőnök. Tartson kapcsolatot a családsegítő szolgálattal és a gyámügyi hatóságokkal.

Az osztályfőnök tájékozódik a tanuló otthoni tanulási szokásairól, lehetőségeiről, a családon belüli viszonyokról, tapasztalatait beilleszti a nevelési munkába.

Az osztályfőnök beszélget együtt és külön-külön a problémás tanulókkal, ezeknek a tanulóknak a bevonása a közös programok, klubdélutánok, mozi, színház ill. sportprogramok szervezésébe. Fontos megerősíteni, bátorítani a gyermeket abban, amiben eredményes.

Ha a beilleszkedési nehézség az egyes tantárgyakból való lemaradásból ered, akkor kis létszámú tanulócsoportok szervezésével is nyújthatunk segítséget.

Az osztályfőnök és a pszichológus az önismereti osztályfőnöki órák szervezésével cél lehet a személyiségben rejlő lehetőségek és gátak feltárása, valamint a személyiség stabilizálása. Egy meghívott tréner vagy pszichológus előadása vitaindító lehet, mennyire reális a tanuló énképe, milyen előítéletei vannak, milyen az alkalmazkodóképessége, milyen hatást (s mivel) kelt másokban, képes-e változtatni, s megoldási variációkat találni, felismeri-e a konfliktushelyzetet, s milyen szinten tudja kezelni azokat.

Eszközök: Videofilmek megtekintése, szituációs helyzetek megbeszélése, elemzése

9.4 **Hátrányos helyzetű tanulók**

Feladatunk a szociális izoláció feloldása, szociális készségek fejlesztése, alulszocializáltság korrigálása, a szociális kapcsolatok kiterjesztése a gyerekközösségben. A tanulási és magatartási zavarok kialakulását megelőző, mentálhigiénés, valamint az önálló tanulási képességet kialakító programok alkalmazása.

A tanulók önálló – életkornak megfelelő – kreatív tevékenységére épülő foglalkozások.

A tanulási motivációt erősítő és fenntartó tevékenységek.

Egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezés, kooperatív tanulásszervezés, projektmódszer, drámapedagógia

A szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységek:

- A szociális hátrányok felismerése, lehetőség szerinti segítségadás
- A diák-szociális igények kielégítése (tankönyv, étkezés…).
- Egésznapos oktatás és tanulószobai ellátás igény szerinti biztosítása.
- Folyamatos kapcsolattartás biztosítása a szociális ellátást biztosító felek között.

9.5 **Tehetséges gyermekek**

A tehetségek felismerése és fejlesztése – lehetőségeikhez mérten- valamennyi pedagógus feladata. A vezetés, szervezés területén a jól szervezett diákönkormányzat és osztályközösségi színtéren biztosítunk lehetőséget. A tanulónak joga, a pedagógusnak kötelessége a képességeknek megfelelő nevelés, oktatás biztosítása. Fontosnak ítéljük a tanórai, tanórán kívüli, egyéni, csoportos fejlesztéseket; Civil támogatások bevonását.

A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységrendszerünket a következő táblázat tartalmazza, melyet a tehetségek felismerése tevékenységeiben az iskola valamennyi tanulójára, a tehetségfejlesztést a kiválasztott tanulóira alkalmazzuk.

TEVÉKENYSÉG	MÓDSZER	FELELŐS
1. Tehetségek felismerése	megfigyelés házi versenyek (mesemondó, prózamondó, versmondó, torna) speciális képességeket mérő tesztek a tehetségek felismerését szolgáló tudatos szituációk tervezése, használata (ünnepélyeken való szereplés, diákönkormányzatban végzett munka)	tanító, szaktanár munkaközösség-vezetők, szaktanárok szaktanárok munkaközösség-vezetők, szaktanárok, diákönkormányzatot segítő pedagógus, osztályfőnökök
2. Tehetségfejlesztés (az iskolán belül)	egyéni fejlesztés	a fejlesztést végző pedagógus
	differenciált tanóravezetés	minden pedagógus

	szakkörök szervezése:	szakkörvezetők
	nívócsoport (német nemzetiségi nyelvből, angol)	iskolavezetés, érintett szaktanárok
	egyes tantárgy(ak)ból évfolyamlépés	szaktanár
	sportkör	testnevelő tanárok
3.Tehetségfejlesztés (iskolán kívül)	közös fejlesztés egyes területeken a művészeti iskolával- ének, zene	minden pedagógus
	kapcsolatok különböző szakmai szervezetekkel, a tehetséges tanulók irányítása szakkörökbe, pl. sakk és asztalitenisz szakkör külföldi cserelátogatások német nyelvterületre	minden pedagógus
4. A fejlesztés hatékonysága, értékelés	versenyeredmények összegzése, értékelése, megjelentetése az iskola honlapján, kiadványában, (helyi kábeltelevízió)	iskolavezetés, munkaközösség-vezetők, szakkörvezetők,
	a tehetséges, eredményes tanulók rendszeres (negyedéves) értékelése, jutalmazása az iskolaközösség előtt	

A kötelező tanítási időn túli foglalkozások:

program	feltétel
tanulmányi versenyekre, pályázatra való felkészítés	megfelelő tanulmányi eredmény és magatartás
egyéb versenyekre felkészítés (német nemzetiségi színjátszás)	tehetség, szorgalom
8. osztály felvételi előkészítő (magyar, matematika), nyelvvizsga előkészítő	érdeklődés

könyvtár- és számítógép-használat, internet	öntevékenység vagy érdeklődés
speciális tanfolyamok (1. osztály úszásoktatás)	iskolai vagy csoportszervezés
differenciált képességfejlesztés	szaktanár, osztályfőnök, szülő kérése, javaslata
sportversenyek	tehetség

Dokumentáció

Tehetségregiszter vezetése (amely tartalmazza az egyes versenyeken elért eredményeket),

A tehetséges tanulók területenkénti foglalkoztatásának tervét (egy tanuló hány területen fejleszthető) tanév elején készítjük el, szakköri naplók

Tehetségtabló, kupa –és oklevél szekrény

Helyi kábeltelevízió hirdetése

Iskolai és községi honlap

9.6 A gyermek-és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Az iskolai gyermekvédelem célcsoportjai

- A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók
- A tanulási nehézséggel, zavarral küzdő tanulók
- A megkülönböztetett ellátást igénylő tanulók
- Magántanulók
- A szociálisan hátrányban élők
- Lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók

A tanulók magatartása a társadalomban, családban lévő feszültségek hatását erősen magán viseli. A gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységünk nehezen tud lépést tartani a feladatokkal. Ezért a gyermek- és ifjúságvédelem a tantestület valamennyi tagjának, de különösen a GYIV felelősnek és az osztályfőnöknek a feladata.

Elsődleges és meghatározó tennivaló a prevenció (megelőzés). A gyermekek életkörülményeiben tapasztalható veszélyeket, fejlődésükben tapasztalható rendellenességeket időben fel kell tárni és azonnal jelezni kell az illetékeseknek (osztályfőnök, gyermekvédelmi felelős, igazgató-helyettes, igazgató és az önkormányzat gyámügyi előadónak). Ezt követően meg kell tenni a szükséges intézkedést, amelynek az előidéző okok megváltoztatására kell irányulnia.

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladata:

Az osztályokat felkeresni és a tanulókat tájékoztatni arról, hogy milyen problémával fordulhatnak hozzá, illetve az iskolán kívül milyen gyermekvédelmi intézményt kereshetnek fel. A tanári, tanulói vagy szülői jelzés alapján a családokat felkeresni és a problémáról tájékozódni.

Együttműködés: az osztályfőnökökkel, nevelési tanácsadóval, rendőrséggel, ügyészséggel, karitatív szervezetekkel, az önkormányzat gyermekvédelmi hatóságával. A GYIV-felelős az osztályfőnökkel együttműködve kezdeményezheti a megfelelő hatóságnál a rendszeres és rendkívüli gyermekvédelmi támogatás folyósítását, tankönyv és tanszerellátás támogatást, étkezési díjkedvezményt.

Az osztályfőnök együttműködik az osztályban tanítókkal, szülőkkel, GYIV felelőssel. Elsősorban tájékozódik a gyermek életkörülményeiről, észrevételeiről értesíti a GYIV felelőst, és további intézkedést kezdeményez.

A pedagógusok feladatai az egyéni képességek és fejlettségek szerinti felzárkóztatás; egészségvédelmi és balesetvédelmi ismeretek elsajátíttatása; a veszélyeztető körülmények feltárása, megszüntetésére javaslatot tenni; a gyermek jogainak megóvása; a tanulók emberi méltóságának tiszteletben tartása; a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, megszüntetésére intézkedések kezdeményezése.

Az iskola vezetője gondoskodik a nevelő és oktató munka egészséges és biztonságos feltételeinek megteremtéséről, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős munkájához szükséges feltételekről. Biztosítja a tanulói és gyermekbalesetek megelőzését segítő balesetvédelmi oktatásokat. A gyermekvédelmi felelős és a pedagógusok részéről kapott információkat, észrevételeiket továbbítja az illetékeseknek (hatóság), illetve saját hatáskörébe tartozó kérdésekben eljár.

10 A tanulók intézményi döntési folyamatban való részvételének rendje

A Diákönkormányzat döntési jogköre:

- saját közösségi életük tervezésében, szervezésében, vezetőinek megválasztásában
- működésükhöz biztosított anyagi eszközök felhasználásáról
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról Egyetértési jogköre:
- az iskolai SZMSZ elfogadása
- a házirend elfogadása, módosítása
- ifjúságpolitikai célra biztosított pénzeszközök felhasználása

11 A szülő, a tanuló és a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

11.1 A szülőkkel való kapcsolattartás

Iskolánk a szülők közösségével együttműködve nevel. Fontosnak tartjuk a szülőkkel való kapcsolat erősítését, közös rendezvényeken magas szülői részvételi arányt.

A szülőknek segítséget nyújtunk gyermekük neveléséhez, igénybe vesszük a szülők információit a tanuló fejlődését befolyásoló tényezőkről. Megteremtjük és működtetjük a szülői fórumokat, s az ott elhangzó vélemények, javaslatok érdemi feldolgozását.

A rendszeres és hatékony együttműködésért az igazgató és az SzMK elnök valamint az osztályfőnökök és az osztály SzMK vezetői felelnek. Az SzMK szervezeti és működési szabályzata az iskolában is megtalálható, munkatervüket pedig az iskoláéval előzetesen egyeztetik. Abban fogalmazzuk meg minden tanévre a közös feladatokat. A szülők elvárásait, javaslatait a szülői munkaközösség közvetítésével építjük be a mindennapi munkánkba. Az SZMK a diákönkormányzathoz hasonlóan részt vesz az intézményi élet kollektív irányításában.

Szülői értekezletek:

- március: leendő 1. osztályosoknak – együttműködve az óvodával
- szeptember első hete 1-8. évfolyam
- november: 8. évfolyam pályaválasztási tájékoztató
- február 2. hete : félévi tapasztalatok
- Fogadóórák rendje a mindenkori éves munkatervben (évente kétszer)

Ünnepségek, megemlékezések, rendezvények – Tanévnyitó, Mikulás, Karácsony és farsangi ünnepség, Családi Nap, Szülők - Nevelők Bálja, Ballagás, tanévzáró ünnepély Egyeztetést igénylő kiemelt területek: Tanulmányi kirándulás, külföldi tanulmányút. A tantervi követelményekhez igazodóan, a nevelő munka eredményesebbé tétele érdekében minden évben minden osztály tanulmányi kiránduláson vehet részt. 1-8. évfolyamon 2 tanítási nap az engedélyezett időtartam. A tanulmányi kiránduláson való részvétel önkéntes, és a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. A szülők egyetértésével az iskola egyéb tevékenységeket is szervez; színházlátogatás, , túra, táborok, ünnepségek stb… A felmerülő költségeket a résztvevőknek kell fizetniük, hiszen a részvétel önkéntes (kivéve 1.osztályos úszásoktatás).

11.2 A tanulókkal való kapcsolattartás

A tanulókkal való kapcsolattartás kulcsszereplője az osztályfőnök. A diákönkormányzat és az iskolavezetés között a DÖK vezető tanára a kapocs. A DÖK az osztálytitkárokból épül fel és saját SzMSz-e szerint működik. Az iskolaszéknek két diák tagja van, akik közvetítő munkájukkal a demokratikus részvételt is megismerik és ismertetik. Iskolaotthon pedagógus párok: napi eset-megbeszélések

11.3 Pedagógus-pedagógus kapcsolata, együttműködése

Pályakezdő pedagógusok mellé mentor tanár kijelölése.

Pályakezdő pedagógusok tapasztalt kollégáknál hospitáláson vesznek részt.

Egy osztályban tanítók: esetmegbeszélések rendszeresen.

Műhelymegbeszélések. Munkaközösségi foglalkozások: kötött téma- belső képzés

Értékelő megbeszélések negyedévente. Nevelési értekezletek

11.4 Az intézmény partnerei

A **hitoktatás** kiemelt pedagógiai, oktatási-nevelési együttműködési terület.

Minden tanulónak lelkiismereti szabadsága és joga, hogy felekezetének megfelelő hitoktatásban részesüljön. Az iskola jó kapcsolatot tart fenn a településen lévő egyházak (evangélikus, református és római katolikus) vezetőivel.

Az új tanulásszervezési eljárások alkalmazása során kiemelt szerepe van a széles együttműködésnek. A három hetet meghaladó projekt, a témahetek, rendezvények megvalósításának feltétele a következő partnerekkel végzett közös munka: SZMK, Ráday Pál Oktatási - Nevelési Alapítvány, Zenekultúráért Alapítvány, Harta Nagyközség N émet Nemzetiségi Önkormányzat,

Kiskunsági Nemzeti Park, Dunatáj Közalapítvány, MME, Hartai Hagyományőrző Kulturális Egyesület, Idősek Klubja, községi könyvtár. Az együttműködés részletezését a helyi tanterv tartalmazza.

11.5 Az iskola kapcsolatrendszere a gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátásában

- Család, gyermek
- Gyermekvédelmi intézményrendszer
- Gyámhatóság
- Települési önkormányzat jegyzője
- Kormányhivatal Kerületi Hivatala
- Rendőrség

– Háziorvos, gyermekorvos, védőnő
– Óvoda és egyéb köznevelési intézmények
– Pedagógiai-szakmai szolgáltató intézmény
– Szakszolgálatok
– Civil szervezetek, alapítványok

Célok	**Feladatok**
Megelőzés, felderítés	Folyamatos felderítés: – helyzetfelmérés szeptember-október hónapban, – az állapotfelmérés eredményeinek rögzítése, – a felmérés ismétlése legalább félévenként (február), – hiányzások jelzése, jelentése a szülő és iskola viszonylatában. Pedagógiai módszerekkel történő megelőzés, kezelés (kompenzálás, kapcsolattartás, támogatás): Szabadidős programok szervezése a megelőzés érdekében
Enyhítés	A kezdődő teljesítmény-, magatartás- és kapcsolatzavarok enyhítése. Egyéni bánásmóddal enyhíthető és megoldható problémák kezelése, melyek: – differenciált foglalkozás, – felzárkóztató programok (tanórán kívül, tanórán belül), – korrepetálás, – indulási hátrányok csökkentése, – beszélgetések, önértékelés javítása. Osztályközösségben elvégezhető feladatok: – peremhelyzet megelőzése, megszüntetése, – személyiségfejlesztés, – közösségi életre nevelés, – családi életre nevelés, – egészségvédő programok. A családtagokkal megbeszélhető problémák kezelése: – szülőkkel való együttműködés, nevelési partnerkapcsolat létrehozása, tanácsadás, javaslatok, pszichológusi előadások, – tájékoztatás a segítő szolgáltatások lehetőségeiről.
Kezelés	Jelzés a megfelelő segítő intézmények felé (családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, jegyző, gyámhatóság, járási hivatal) – pontos, rendszeres statisztikák, egyéni feljegyzések vezetése.

11.6 **A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység**

A nehéz körülmények között élő – veszélyeztetett, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, csonka családban élő, gyermek- illetve anyaotthonból jövő, továbbá lemorzsolódással veszélyeztetett – tanulók esetében gondozásukhoz, nevelésükhöz és társadalmi beilleszkedésük biztosításához komplex, célzott, differenciált ellátást kell biztosítani.

A szociális hátrányok enyhítését intézményünkben az alábbi tevékenységi formák segítik

- Felzárkóztató, korrepetáló, illetve tehetséggondozó programok
- Drog-és bűnmegelőzési programok (kapcsolattartás segítő szervekkel, felvilágosító nevelési programok)
- Mentálhigiénés programok
- Pályaorientációs tevékenység

12 A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Nyelvvizsga

A német nemzetiségi oktatásban résztvevő tanulók – az Irányelvekben meghatározottak alapján- nyelvi szintfelmérő vizsgát kötelesek tenni az alábbiak szerint:

	6. évfolyam	8. évfolyam
nemzetiségi nyelvoktató csoport	A1	A2
nemzetiségi kétnyelvű csoportok	A2	B1

A nyelvvizsgára felkészítés érdekében minden évfolyamon, tanév végén belső szintfelmérőt szervezünk.

Javítóvizsga

Ha a tanuló 2-8. évfolyamon tanév végén legfeljebb 3 tantárgyból elégtelen minősítést kapott, lehetősége van javítóvizsgára, melyet a tanévkezdés előtt, augusztus hó második felében kell lebonyolítani, tudását feladatlappal, írásban is mérni kell.

Osztályozó vizsga

Ha a tanuló 250 óránál többet mulasztott, az évfolyamot ismételni köteles, ez alól az a tanuló mentesül, akinek a tantestület osztályozó vizsgát engedélyez.

Osztályozó vizsgát a következő tanulóknak kell tennie:

- Magántanuló, ha az igazgató felmentette a tanórák látogatása alól

– Ha az igazgató engedélyezte, hogy az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse az évfolyam követelményeit.
– Ha egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott.
– Az adott tantárgy éves óraszámának 30 %-át maghaladó hiányzás esetén

Az osztályozó vizsga tárgyai:

– 4. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, (írás, olvasás) matematika, természetismeret, német nemzetiségi nyelv
– 5-6. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, matematika, természetismeret, földrajz, történelem, német nemzetiségi nyelv
– 7-8. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, matematika, fizika, kémia, történelem, biológia, földrajz, német nemzetiségi nyelv.

13 A felvétel és az átvétel helyi szabályai

A tanköteles gyermek iskolánkba beiratkozhat, ha lakóhelye Harta nagyközség és Dunatetétlen község közigazgatási területe. Ha iskolánk a felvehető tanulólétszámot nem haladja meg, a hozzánk jelentkező más településen élő tanuló is beiratkozhat, ha a német nemzetiségi nyelvoktatást választja. Beiratkozáskor nyilatkoznia kell a nemzetiségi oktatás igénybevételéről és annak formájáról (nyelvoktató, kétnyelvű).

A dunatetetéleni tagiskolában 4. évfolyamon végző tanulók 5. évfolyamra átvételre kerülnek a hartai székhelyiskolába.

A német nemzetiségi nyelv oktatásának biztosítása a tanulók képességeinek és a szülők elvárásának megfelelően a következő szabályok szerint történik:

Ha az évfolyam létszám eléri a 30 főt, két osztály kialakítása: nyelvoktató és kétnyelvű osztályok. Egy osztály indítása esetén nívócsoportok kialakítása szükséges.

A nyelvoktató és kétnyelvű párhuzamos osztályok és a nívócsoportok közötti váltásra minden tanév végén van lehetőség, szülői kérésre, a nemzetiségi nyelvoktatás igénybevételéről szóló – az Irányelvekben meghatározott - nyilatkozat kitöltésével.

Azok a tanulók, akik később, másik iskolából iratkoznak be, német nemzetiségi nyelv és irodalomból különbözeti vizsgát kötelesek tenni. Ha a nyelvtudás szintje indokolja, első évben – szülő kérésére igazgatói határozattal - az érdemjeggyel történő értékelés alóli felmentés mellett szöveges értékelést kapnak.

14 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának iskolai terve

14.1 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

14.2 Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat; ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével; sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

14.3 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó tevékenységformák szolgálják:

- Biológia: rovarcsípések, légúti akadály, artériás és ütőeres vérzés, komplex újraélesztés
- Testnevelés: magasból esés
- Fizika: égési sérülések, forrázás
- Kémia: mérgezések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forrázás, szénmonoxid mérgezés

Az elsősegély nyújtásával kapcsolatos ismeretek tantárgyankénti és évfolyamonkénti megjelenését a pedagógiai program mellékletét képező tantervek tartalmazzák.

Az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegélynyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele félévente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- Elsősegélynyújtó szakkör keretein belül gyerekek ismerjék meg a leggyakrabban előforduló baleseti helyzeteket, tudják ellátni ezeket, és az iskolai élet mindennapjaiban hasznosítsák a tanult ismereteket az iskolában előforduló balesetek során. Ismereteik bizonyításaként vegyenek részt a vöröskereszt által szervezett: területi, megyei és országos versenyeken.
- Az ifjúsági vöröskereszt munkáját az iskola öregdiákjaiból álló önkéntes csoport és Dr Wéber Éva hartai gyermekgyógyász főorvos segíti. Legfőbb tevékenységük a gyerekek alapvető elsősegélynyújtó ismeretekre tanítása. Erre 10-15 fős tanulócsoportok keretében kerül sor, melyeket önkénteseink vezetnek. A csoportok tudásukat felmenő rendszerű versenyen mérhetik össze. (Eddigi legjobb eredmény az országos 3. helyezés.)
- Diákjaink az iskola (Ráday Nap, ÖKO Nap, Családi Nap és a falu rendezvényein egészségügyi mérésekkel, alapvető elsősegély oktatással és baleset szimulációval próbálja felhívni a lakosság figyelmét az egészséges életmód és az elsősegélynyújtás fontosságára.
- Munkánkat segítik a kalocsai mentőállomás és a solti rendőrkapitányság dolgozói is. Fő célunk, hogy az iskolában megszerzett ismereteiket a mindennapi életben is kamatoztathassák.

–

2017

PEDAGÓGIAI PROGRAM

II. Helyi tanterv

Ráday Pál Általános Iskola és AMI

Ráday Pál Általános Iskola

Harta

15 Tantárgyak, óraszámok

Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyakat, a kötelező és választható tanórai foglalkozásokat és azok óraszámait, az előírt tananyagot és követelményeit a helyi tantervünk a 2011. évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről, a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) számú kormányrendelet, valamint a nemzeti és etnikai kisebbségek óvodai nevelésének és iskolai oktatásának irányelveit tartalmazó 17/2013. (III.1.) EMMI rendelet szabályozza.

15.1 **Az érvénybe lépő tantervek 2013. szeptember**

- Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára, ének-zene A változat
- Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára, magyar nyelv és irodalom, biológia, fizika, kémia, ének-zene A változat
- A német nemzetiségi nevelés-oktatás kerettantervei 1-4, 5-8. évfolyam:
- Német népismeret (UDPI)
- Sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése – B.A.Z. megyei Pedagógiai, Szakmai, Szakszolgálati és Közművelődési Intézet. tanterve, Miskolc
- Helyi tanterv: Tánc (készítette: Koch Valéria Iskolaközpont, Pécs)

Az egyes tantervek felmenő rendszerben, 1. és 5. évfolyamon kerülnek bevezetésre.

Iskolai szinten az előírt tananyagot és követelményeket a fenti dokumentumok tartalmazzák és szabályozzák, amelynek részletei az egyes tantárgyakhoz választott és kidolgozott dokumentumokban (taneszköz-család, oktatóprogramok, tantárgyi tantervek, stb.) konkretizálódnak.

A helyi tantervekben előírt tananyag és követelményrendszer az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyakra, a kötelező és választható tanórai foglalkozások keretében, tanórán kívüli tevékenységek körében valósul meg.

15.2 **Tanórai időkeret**

Az új köznevelési törvény alapján fokozatosan változnak a nevelő-oktató munka szervezeti keretei, az óraszámok.

A szabadon felhasználható órakeretet (2) és a nemzetiségi oktatásra tervezhető további órakeretet (2 óra) alsó tagozaton a német nemzetiségi nyelv és irodalom oktatására használjuk fel, a felső

tagozaton részben a német nemzetiségi oktatásra (kötelezően választandó óraszám), részben az angol nyelv oktatására használjuk fel. A nemzetiségi oktatás óratervének kialakításához további lehetőség a készségtárgyak óraszámaiból történő átcsoportosítás. A nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/ 2012. (VI.4.) Korm. rendelet 8 § (3) bek. alapján a nemzetiségi nevelés-oktatás esetén a tanuló kötelező és választható tanóráinak száma a nemzeti köznevelésről szóló törvény 6. mellékletében (B, D oszlop) meghatározott órakeretet (1-8. évfolyamon) legfeljebb 4 tanítási órával haladhatja meg.

15.3 **Tantárgyak és műveltségi területek**

Tantárgyak	Műveltségi területek
Magyar nyelv 1-8. o.	Magyar nyelv és irodalom
Magyar irodalom 1-8. o.	Magyar nyelv és irodalom
Német nemzetiségi nyelv és irodalom 1-8. o.	Nemzetiségi nyelv és irodalom
Német népismeret 1-8.	Nemzetiségi nyelv és irodalom Ember és társadalom
Angol nyelv 4-8. o.	Idegen nyelv
Erkölcstan / Hit- és erkölcstan	Ember és társadalom (erkölcstan, etika)
Matematika 1-8. o.	Matematika
Környezetismeret 2-4.	□Ember és természet
Természetismeret 5 - 6. o.	□Ember és természet, Földünk - környezetünk
Fizika 7-8. o.	□Ember és természet
Kémia 7-8. o.	□Ember és természet
Biológia 7-8. o.	□Ember és természet
Földrajz 7-8. o.	□Földünk-környezetünk
Történelem 5-8. o.	□Ember és társadalom
Ének 1-8. o.	□Művészetek
Rajz 1-8. o.	□Művészetek
Informatika 5-8. o.	□Informatika
Technika 1-6. o.	□Életvitel és gyakorlat
Testnevelés 1-8. o.	□Testnevelés és sport
Osztályfőnöki 5-8. o.	□Ember és társadalom, □Életvitel és gya-

	korlat

16 Óratervek

16.1 **Óratervek a nemzetiségi kétnyelvű és nyelvoktató osztályok számára**

a 110/2012. (VI. 4.) számú kormányrendelet (NAT) és a 17/2013. (III.1.) EMMI rendelet (Irányelvek)) alapján

Tantárgyak	1.évf.	2.évf.	3.évf.	4.évf.
Német nemzetiségi nyelv és irodalom	5	5	5	5
Magyar nyelv	3	3	3	2
Magyar irodalom	4	4	4	5
Angol				1
Matematika*	5	4	4	4
Erkölcstan / hit-és erkölcstan	1	1	1	1
Német népismeret*	1	1	1	1
Környezetismeret*		1	1	2
Ének*	1	1	1	1
Rajz*	1	1	1	1
Technika*	1	1	1	1
Testnevelés*	5	5	5	5
Összesen	27	27	27	29

**Német és magyar nyelven folyó tanítás a kétnyelvű osztályokban

Tantárgyak	5.évf.	6.évf.	7.évf.	8.évf.
Német nemzetiségi nyelv és irodalom	5	5	5	5
Magyar nyelv	2	2	2	2
Magyar irodalom	2	2	2	2
Matematika*	4	4	4	4
Angol	2	2	2	2
Történelem*	2	2	2	2
Erkölcstan / hit- és erkölcstan	1	1	1	1
Német népismeret*	1	1	1	1
Természetismeret*	2	2		
Földrajz*			2	2
Biológia			1,5	1,5
Fizika			2	1,5
Kémia			1,5	2
Ének*	1	1	1	1
Rajz*	1	1	1	1
Technika	1	1		
Informatika	1	1,5	1,5	1
Testnevelés*	5	5	5	5
osztályfőnöki	1	0,5	0,5	1
Összesen	31	31	35	35

**Német és magyar nyelven folyó tanítás a kétnyelvű osztályokban

Tantárgyak	1.évf.	Évi óraszám	2.évf.	Évi óraszám	3. évf.	Évi óraszám	4.évf.	Évi óraszám
Német nemzetiségi nyelv és irodalom	5	180	5	180	5	180	5	180
Magyar nyelv	3	108	3	108	3	108	2	72
Magyar irodalom	4	144	4	144	4	144	5	180
Matematika*	5	180	4	144	4	144	4	144
Angol							1	36
Erkölcstan / hit- és erkölcstan	1	36	1	36	1	36	1	36
Német népismeret*	1	36	1	36	1	36	1	36
Környezetismeret*			1	36	1	36	2	72
Ének*	1	36	1	36	1	36	1	36
Rajz*	1	36	1	36	1	36	1	36
Technika	1	36	1	36	1	36	1	36
Testnevelés*	5	180	5	180	5	180	5	180
Összesen	27	972	27	972	27	972	29	1044

*Német és magyar nyelven folyó tanítás a kétnyelvű osztályokban

Tantárgyak	5.évf.	Évi óraszám	6.évf.	Évi óraszám	7.évf.	Évi óraszám	8.évf.	Évi óraszám
Német nemzetiségi nyelv és irodalom	5	180	5	180	5	180	5	180
Magyar nyelv	2	72	2	72	2	72	2	72
Magyar irodalom	2	72	2	72	2	72	2	72
Matematika*	4	144	4	144	4	144	4	144
Angol	2	72	2	72	2	72	2	72
Történelem*	2	72	2	72	2	72	2	72
Erkölcstan / hit- és erkölcstan	1	36	1	36	1	36	1	36
Német népismeret*	1	36	1	36	1	36	1	36
Természetismeret*	2	72	2	72				
Földrajz*					2	72	2	72
Biológia					1,5	54	1,5	54
Fizika					2	72	1,5	54
Kémia					1,5	54	2	72
Ének*	1	36	1	36	1	36	1	36
Rajz*	1	36	1	36	1	36	1	36
Technika	1	36	1	36				
Informatika	1	36	1,5	54	1,5	54	1	36
Testnevelés*	5	180	5	180	5	180	5	180
osztályfőnöki	1	36	0,5	18	0,5	18	1	36
Összesen	31	1116	31	1116	35	1260	35	1260

*Német és magyar nyelven folyó tanítás a kétnyelvű osztályokban

16.2 **Összevonási típusok óratervei a dunatetétleni tagiskolában**

a 110/2012. (VI. 4.) számú kormányrendelet (NAT) és a 17/2013. (III.1.) EMMI rendelet

Tantárgy	1. évfolyam		2. évfolyam	
	Közvetlen	Önálló	Közvetlen	Önálló
Magyar nyelv és irodalom	4	3	3	4
Matematika	3	2	2	2
Környezetismeret			1	
Német nemeztiségi nyelv és irodalom	3	2	2	3
	Közös közvetlen órák			
Erkölcstan /hit- és erkölcs-tan	1			
Technika	1			
Rajz	1			
Ének-zene	1			
Testnevelés	5			
Német népismeret	1			
Heti óraszám összesen	20+7		18+9	

Tantárgy	3. évfolyam		4. évfolyam	
	Közvetlen	Önálló	Közvetlen	Önálló
Magyar nyelv és irodalom	4	3	3	4
Matematika	2	2	2	2
Német nemzetiségi nyelv és irodalom	3	2	2	3
Környezetismeret	1		1	1
Angol			1	
	Közös közvetlen órák			
Erkölcstan	1			
Technika	1			
Rajz	1			
Ének-zene	1			
Német népismeret	1			
Testnevelés	5			
Heti óraszám összesen	20+7		19+10	

Tantárgy	1. évfolyam		3. évfolyam		2. évfolyam		4.évfolyam	
	Közv	Ö	K	Ö	Köz	Ö	Köz	Ö
Magyar nyelv	2	1	2	1	1	2	1	1
Magyar irodalom	2	2	2	2	2	2	2	3
Matematika	3	2	2	2	2	2	2	2
Német nemzetiségi nyelv és irodalom	3	2	3	2	2	3	2	3
Környezetismeret			1		1		1	1
Angol							1	
	Közös közvetlen órák							
Erkölcstan	1							
Technika	1							
Rajz	1							
Ének-zene	1							
Német népismeret	1							
Testnevelés	5							
Heti óraszám összesen	20 +7		19 + 8		19+8		19+10	

16.3 **Die Stundenpläne der Schule für die nationalitätenklassen der Jahrgangsstufen 1-4.**

Die Fächer der pflichtlichen Unterrichtsstunden	1	Jahres-stunden-zahl	2	Jahres-stunden-zahl	3	Jahres-stunden-zahl	4	Jahres-stunden-zahl
Deutsche Nationalitätssprache und Literatur	5	180	5	180	5	180	5	180
Ungarische Sprache	3	108	3	108	3	108	2	72
Ungarische Literatur	4	144	4	144	4	144	5	180
Mathematik*	5	180	4	144	4	144	4	144
Englisch							1	36
Ethik/ Religion und Ethik-	1	36	1	36	1	36	1	36
Deutsche Volkskunde*	1	36	1	36	1	36	1	36
Umweltkunde*			1	36	1	36	2	72
Musik*	1	36	1	36	1	36	1	36
Kunst*	1	36	1	36	1	36	1	36
Technik	1	36	1	36	1	36	1	36
Sport*	5	180	5	180	5	180	5	180
Insgesamt	27	972	27	972	27	972	29	1044

*Unterricht in deutscher und ungarischer Sprache in den zweisprachigen Klassen.

16.4 **Die Stundenpläne der Schule für die Nationalitätenklassen der Jahrgangsstufen 5-8.**

Die Fächer der pflichtlichen Unterrichtsstunden	5.	Jahres-stunden-zahl	6.	Jahres-stunden-zahl	7.	Jahres-stunden-zahl	8.	Jahres-stunden-zahl
Német nemzetiségi nyelv és irodalom	5	180	5	180	5	180	5	180
Ungarische Sprache	2	72	2	72	2	72	2	72
Ungarische Literatur	2	72	2	72	2	72	2	72
Mathematik*	4	144	4	144	4	144	4	144
Englisch	2	72	2	72	2	72	2	72
Geschichte*	2	72	2	72	2	72	2	72
Ethik/ Religion und Ethik-	1	36	1	36	1	36	1	36
Deutsche Volkskunde*	1	36	1	36	1	36	1	36
Umweltkunde*	2	72	2	72				
Geographie*					2	72	2	72
Biologie					1,5	54	1,5	54
Physik					2	72	1,5	54
Chemie					1,5	54	2	72
Musik*	1	36	1	36	1	36	1	36
Kunst*	1	36	1	36	1	36	1	36
Technik	1	36	1	36				
Informatik	1	36	1,5	54	1,5	54	1	36
Sport*	5	180	5	180	5	180	5	180
Stunde mit dem Klassenlehrer	1	36	0,5	18	0,5	18	1	36
Insgesamt	31	1116	31	1116	35	1260	35	1260

*Unterricht in deutscher und ungarischer Sprache in den zweisprachigen Klassen.

17 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

A hartai általános iskolában az oktató munka során hivatalosan jóváhagyott nyomtatott taneszközök használhatók. A nyomtatott taneszközökön túl egyes tantárgyakhoz (pl. testnevelés, rajz) egyéb eszközök is szükségesek.

Az egyes évfolyamokon a tantárgyakhoz szükséges tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket a szakmai munkaközösségek (ahol ilyen nincs, a szaktanár) javasolják a helyi tanterv követelményeihez igazodóan, figyelembe véve a tartalmi egymásra épülést.

A tanulónak joga, hogy a hatályos jogszabályok alapján igénybe vegye az ingyenes tankönyvellátást, az éves munkatervben nyilvánosságra hozott határidőig leadott írásbeli kérelem benyújtásával. A térítésmentesen igénybevett tankönyveket az iskolai könyvtár állományából való kölcsönzéssel vehetik igénybe.

A szülő nyilatkozhat használt tankönyvek beszerzéséről is.

A pedagógus – a minőség, típus és ár megjelölése nélkül – olyan ruházati vagy más felszerelés beszerzését kérheti a tanulótól, amely nélkülözhetetlen az általa tartott ill. tanított tananyag elsajátításához, és amelyet a tanórai foglalkozásokon egyidejűleg minden tanulónak rendszeresen alkalmazni kell.

A taneszköz választásnál a következő szempontokat veszik figyelembe a munkaközösségek:

- Tartalmában feleljen meg a helyi tanterv követelményrendszerének.
- Tartalmi egységet képezzen 1-8. osztályig.
- Tartalmazza a képességfejlesztés sokoldalú lehetőségét, segítse elő a kompetencia alapú oktatást.
- A taneszközök irányárát az iskola szülői munkaközössége az iskolavezetéssel egyeztetve alakítja ki.

18 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

18.1 Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

Kiemelt feladatok és módszerek:

- fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe; z, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;

18.2 A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítményelvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a Nat elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.

Kiemelt feladatok és módszerek:

- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztéséve, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;

18.3 Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása. Kiemelt feladatok és módszerek:

- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;

– fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat

18.4 A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra.

Kiemelt feladatok és módszerek:

– az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,

– a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása

18.5 Egész napos oktatás

Az egész napos iskola lényege, hogy nem csupán a gyerekek délutáni „megőrzésére” vállalkoznak, hanem igyekeznek olyan szerepet is átvállalni és olyan szolgáltatásokat is nyújtani, amelyek nem minden gyerek számára elérhetőek, ezáltal az iskola az esélyek jobb kiegyenlítésének és biztosításának is eszköze lehet.

A differenciált egyéni fejlesztésre és a kreatív munkára helyezi a hangsúlyt. A délelőtti és délutáni munkát egy egységként kezelve, a hagyományos tanítási szolgáltatáson kívül egyéb programokat kínálunk a diákok számára, mint sport, dráma, zene, tánc, partnerként bevonva a programok szervezésébe az ifjúsági, egyházi és szülői szervezeteket.

1-4. évfolyam

Iskolánkban az első négy évfolyamon a kötelező tanórai és a napközis foglalkozásokat, a mindennapos testedzést a délelőtti és a délutáni tanítási időszakban egész napos oktatás keretében biztosítjuk. Ez az oktatási forma egységes keretbe foglalja a tanulók egyéni képességeihez igazodó fejlesztés teljes folyamatát, biztosítva közben a gyermekek pihenését, szórakozását, testmozgását is.

Az egész napos oktatási forma szervezését a szülői igények határozzák meg. Két párhuzamos osztály indítása esetén lehetőséget teremtünk egy hagyományos csoport működésére is.

5-8. évfolyam

Délutáni foglalkozások biztosítása:

- a tanulási nehézségekkel küzdő tanulók megsegítése - korrepetálás
- segítség nyújtás a házi feladatok elkészítésében - tanulószoba
- hatékony tanulás elsajátítása – tanulásmódszertan foglalkozások
- tehetséggondozás: kézműves, színjátszó, informatika, hagyományőrző, természetismereti szakkör, könyvtári foglalkozások
- DSD nyelvvizsga előkészítő
- középiskolai felvételi előkészítők
- elsősegélynyújtó tanfolyam
- Kukta klub (konyhaművészeti foglakozás)
- családi életre és az egészséges életmódra való nevelés foglalkozásai
- kirándulások, uszodalátogatás, házi bajnokságok, vetélkedők
- alapfokú művészeti iskolai foglalkozások: szolfézs, énekkar, hangszeres zene

18.6 **Mindennapos művészeti nevelés**

„A XXI. század technikailag fejlett korszakában, amikor az emberi értékek elhomályosulnak, a zenének és a művészeteknek van esélye, hogy miközben ürügyül szolgál a művészeti nevelésre, gondolatot, hitet és moralitást adjon a reánk bízott felnövekvő generációnak."

Ma vitathatatlanul elismert tény a művészeti nevelés fontos szerepe. A neveléselméletek tekintélyes része a személyiség továbbfejlődéséhez nélkülözhetetlennek tartja az esztétikummal való rendszeres találkozást, és a befogadó aktivitáson túl a cselekvő, alkotó esztétikai értékű aktivitások kibontását. Mivel az esztétikum koncentráltan a művészetekben van jelen, az esztétikai nevelés centrumába a műalkotások értő befogadására, adekvát átélésre való nevelés áll, valamint- az általános nevelés egyik dimenziójaként- a művészeti tevékenységek bizonyos ágaiban való kreatív részvétel.

Célunk az olyan művészeti nevelés, amely mélyen a diákok lelkébe ivódik: átszövi mindennapjaikat, gazdagítja ünnepeiket, formálja gondolkodásukat és elmélyíti érzéseiket. A művészetek megismerésével nyitottabbá válnak annak befogadására, kreatív megélésére is. A művészeti nevelés megismerteti a múlt értékeit, segít azok továbbélésében, a hagyománytisztelet kialakításában

Szervezeti megoldások

- általános iskolai tanórák

- alapfokú művészeti iskolai tanórák, énekkar
- mindennapos testnevelés keretében heti egy óra tánc
- tanórán kívüli délutáni foglalkozások: kézműves foglalkozás, drámafoglalkozás,
- iskolán kívüli programok: hangverseny- és színházlátogatások, versenyek, fellépések

A mindennapos művészeti oktatás az alsó tagozatban a tanítási órák keretein belül is megvalósul.

A rajz, a tánc, a zene, a versek, a dramatikus játékok, az alsó tagozat lételeme. Színesítik az óráinkat, megfelelő hangulatot biztosítanak a tananyagok elsajátításához, fejlesztik a kreatív gondolkodást, a kézügyességet, a ritmusérzéket.

Az olvasás, ill. az ének-zene tankönyvek gazdagon illusztráltak (pl.: a témához kapcsolódó műalkotások képeivel). Az énekórákon gyakori a zenehallgatás, a rajz órákon pedig híres műalkotásokkal ismerkedhetnek meg a tanulók. A délutáni kézműves foglalkozások is a művészeti nevelést támogatják.

A felső tagozatban a művészeti oktatás több tárgy keretein belül valósul meg. Rajz órákon a művészettörténet főbb állomásaival, illetve a leghíresebb műalkotásokkal ismerkedhetnek meg a tanulók. Mindezen ismeretek a történelem órákon is szóba kerülnek úgy, hogy a két tárgy a lehetőségekhez képest párhuzamosan halad egymással. Az ének-zene órák szintén végigvezetnek a zenetörténet főbb korszakain, fűszerezve zenehallgatással. Technika órákon a hartai népművészet és iparművészet elemeit ismerhetik meg a gyerekek (pl.: gyöngyfűzés, kékfestő motívumok, bútorfestés stb.). Az iskolai faliújság elkészítése az aktuális témának megfelelően is kapcsolódik a művészeti oktatáshoz.

Mind alsó, mind felső tagozatban szervezünk a gyerekeknek színházlátogatásokat magyar és német nyelvű előadásokra is.

További programjaink, ill. elképzeléseink a művészeti oktatással kapcsolatban inkább bizonyos eseményekhez kapcsolódnak:

- Szeptemberben a Ráday-nap keretein belül gyakorolhatják a hartai motívumok festését.
- Októberben, az aradi vértanúk emléknapján a hetedik osztályosok készülnek rövid megemlékezéssel, melyet az iskolarádión keresztül az egész iskola tanulóifjúsága végighallgat.

– Karácsonykor a negyedik osztályosok előadással készülnek, melyet mind a falu, mind pedig az iskola előtt bemutatnak.

– Január 22-én, a Magyar Kultúra Napja alkalmából új kezdeményezésünk, hogy minden tanítási óra a tanár kedvenc magyar versének felolvasásával kezdődik, továbbá az iskolarádióban aznap magyar költők megzenésített verseit hallgathatják a tanulók.

– Márciusban szintén hagyomány, hogy az 1848-49-es szabadságharc emlékére műsort adnak a hetedikes tanulók a falu lakossága előtt.

– A költészet napja alkalmából (ápr. 11.) iskolánk szavalóversenyt hirdet meg a hartai és a környékbeli iskolák tanulói számára.

– Ugyanehhez a naphoz tartozik, hogy a nyolcadikosok magyar órán egy kedvenc József Attila verssel készülnek, és azt felolvassák illetve elmondják.

– A jelesebb környezetvédelmi napok (Víz világnapja: márc. 22., Föld napja: ápr.22., Madarak és fák napja:máj. 10.) alkalmából rajzpályázatot hirdetünk a gyerekeknek.

– Időszaki kiállítások megtekintése a Képtárban vagy a Művelődési Házban.

– Ifjúsági hangversenyen való megjelenés, hangszerbemutató tanulók és a zeneiskola tanárai által.

18.7 Német nemzetiségi hon- és népismeret

– Das Identitätsbewusstsein der Schüler soll durch das Kennenlernen der Vergangenheit erweckt werden und eine in die Zukunft weisende Identität soll vermittelt werden. Die Schüler sollen die Minderheitenrechte kennenlernen, um an der Interessenvertretung teilnehmen zu können.

– Die Schülerinnen und Schüler sollen erst mit den wichtigsten Traditionen, mit der Lebensweise und mit der Kultur der Ungarndeutschen bekannt gemacht werden. Sie sollen stolz auf ihre Zugehörigkeit zur Volksgruppe sein, aber auch die Kultur der

– Ungaren und der anderen in Ungarn lebenden Minderheiten schätzen und die interethnischen Beziehungen erkennen.

– Das Kennenlernen der Geschichte der deutschstämmigen Bevölkerung von der Staatsgründung der Ungaren bis zu den heutigen Tagen soll dazu beitragen, dass sich eine wirklichkeitstreue Betrachtung über die Rolle der Vielfalt und der Ausstrahlung einer Minderheit auf die Mehrheitsnation formuliert. Die Kenntnisse aus der Geschichte sollen aber auch helfen, die Erscheinungsformen der Vorurteile zu kennen und deren

– Hintergrunde zu erklären.

– Die Jugendlichen sollen auch mit der heutigen Lage im klaren sein, die Organisationen,

– Gremien und Presse der Minderheit kennen und durch selbstständiges Arbeiten angeregt werden, sich auch nach dem Abschluss der Schule mit dem Leben und der Kultur der

– Ungarndeutschen zu beschäftigen und ihre Interessen zu vertreten.

– In der Unterstufe der Grundschule

– soll ausschließlich handlungsorientiert vorgegangen werden, konkrete Kenntnisse, Daten sollten nicht vermittelt werden. Die Lerninhalte werden in den Deutschunterricht bzw. in andere Fächer eingebaut, das Fach wird also integriert unterrichtet. Die Schüler sollen:

– zum Sammeln und Erlernen von Reimen, Liedern und Spielen angeregt werden, die

– Schönheit und den Wert der Volksdichtung erkennen. Sie sollen je drei Reime, Lieder,

– Sprichwörter und Wetterregeln aus der Volksdichtung und ein Gedicht aus der Kunstdichtung auswendig lernen.

– Sie sollen weiterhin die Wichtigkeit der Traditionspflege erkennen.

– In der Oberstufe sollen die Schüler

– Einsicht in das Leben einer von Deutschen bewohnten Siedlung gewinnen, ungarndeutsche Siedlungsgebiete kennenlernen mit ihren geographischen Gegebenheiten, weiterhin warum und wie die Ungarndeutschen nach Ungarn gekommen sind. Sie sollen die Gründe der Ansiedlung wissen, die Ballungszentren der Ungarndeutschen kennen und einige wichtige Ereignisse nacherzählen können.

– die wichtigsten Bräuche der Jahres- und Religionsfeste kennenlernen, Bräuche selbst sammeln, dabei sollen sie die behandelten Bräuche aufzählen und kurz beschreiben können.

– angeregt werden, das ungarndeutsche Tanz – und Liedgut zu pflegen, die Kunstliteratur kennenlernen. Sie sollen je drei Gedichte und Volkslieder auswendig erlernen, sowie

– Geschichten / Sagen nacherzählen können.

– Einsicht in das frühere Alltagsleben der ungarndeutschen Bauern und Handwerker gewinnen.
– die Traditionen der Vorfahren entdecken und wiederbeleben. Sie sollen die wichtigsten in Ungarn lebenden Minderheiten aufzählen können und ihre wichtigsten Rechte kennen.
– den Beitrag deutschstammiger Künstler zur Entfaltung der ungarischen Kultur kennen, sie sollen mindestens drei mit einem ihrer Werke aufzählen können, sowie Werke aus der ungarndeutschen Volks- bzw. Kunstliteratur kennen.

18.8 **Projektoktatás**

A Pedagógiai lexikon alapján:

„A projekt olyan oktatásszervezési eljárás, amely az oktatás menetét gyakorlati problémák megoldása köré csoportosítja”.

A szűkebb értelmezés specifikuma, hogy van egy téma, amit körüljárunk.

A tágabb értelmezés: minden intenzív, a szokásos tanítási formákat felbontó, nem pusztán egy ismeretanyag elsajátítását célzó tevékenység.

Projektmódszer :

– Sajátos tanulási egység, technika, a megismerés fő forrásává az önálló és csoportos tapasztalást teszi.
– A tanulók egy-egy problémának a lehető legtöbb összefüggését és kapcsolódási pontját is felfedjék.
– A passzív befogadó és feldolgozó magatartás helyett, a saját meglévő képességek, viselkedésformák kipróbálására, és újak kialakítása.
– A projektmódszer fő értéke a munkafolyamat: a gondolkodási folyamat, a gyakorlati tevékenységek megvalósítása során szerzett tapasztalatok, élmények szellemi és érzelmi hatása.

Az iskolánkban kidolgozott és megvalósított projektek:

Rövidtávú projekt (egy nap):

– Családi Nap
– Ráday Nap

Középtávú projekt (témahét):

– Hagyományőrzés, hagyományápolás a hartai Ráday Pál ÁMK Általános Iskolájában "Az olvasás ünnepi hete, Lesefestwoche”

Hosszútávú projekt (több hét):

– Öko- projekt
– A Duna-Tisza köze oázisa

19 Mindennapos testnevelés

Napjainkban a gyermekek egészséges testmozgásáról is elsősorban az iskola gondoskodik, ezért feladatunk, hogy változatos tartalmakkal töltsük meg a tanítási órákat. Az erőnléti, gyorsasági, ügyességi feladatokon túl teret adunk a régi idők sportjának, de mellette megismertetjük őket az új sportágakból adódó lehetőségekkel is. Az órák tartalmát feltöltjük több labdás mozgással, játékos feladatokkal, hogy minden tanuló felszabadultan élvezhesse a mozgás örömét. A foglalkozások hangulatát emeli, javítja mozgáskoordinációjukat, fejleszti ritmusérzéküket a zenére történő gimnasztikai feladatok elvégzése. A több testnevelés óra nagyobb teret ad a sportszerűségre, kitartásra, toleranciára, fegyelemre nevelésnek. Nevelési célunk, hogy váljék a gyerekek természetes igényévé a mindennapos testmozgás.

A heti öt testnevelés órakeretből egy órát tánc tanítására fordítunk, a Tánc helyi tanterv alapján.

20 Az iskola nyelvi csoportjai közötti átjárhatóság

Kétnyelvű osztályba, csoportba kérheti átvételét az a gyermek, aki kimagaslóan teljesít, és szülője kérvénnyel fordul az iskola igazgatójához. Az átlépés lehetséges ideje tanév végi kérelem után.

A tanuló kétnyelvű osztályból a hagyományos nemzetiségi nyelvoktató osztályba való áthelyezéséről az 1-7. évfolyamokon elkészített felmérések alapján az osztályban oktató tanár javaslatot tesz a szülőnek és a szülő írásbeli kérelme alapján az iskola igazgatója dönt. Az a tanuló, aki a kétnyelvű osztályban, a 2-8. évfolyamon tanév végén elégtelenre teljesít és pótvizsgán elégséges osztályzatot kap, tanulmányait a hagyományos nyelvoktató osztályban folytatja.

21 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái; Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái:

– írásbeli felelet 3-8. évfolyam
– témazáró dolgozat 1-8. évfolyam. központilag kiadott vagy helyi készítésű témazáró dolgozat
– fogalmazás adott témakörben 4-8. évfolyam
– házi dolgozatok (fogalmazás) 5-8. évfolyam

– tanév eleji felmérés 2-8. évfolyam
– tanév végi felmérés 2-8. évfolyam

Az írásbeli felelet

– egyenértékű a szóbeli felelettel
– a pedagógus nem köteles azt előre bejelenteni
– a feldolgozás alatt álló tananyagot/leckét kérheti számon a tanulótól □formáját tekintve lehet kifejtő jellegű vagy teszt
– füzetbe vagy lapra történjen
– értékelése történhet pontozással (%-os értékelés figyelembevételével) vagy globálisan
– a megíratást követő 1 héten belül értékelni kell
– érdemjegye a naplóba kék színnel kerül be (ugyanúgy, mint a szóbeli feleleté)
– időpontjait nem kell a tanmenetekben rögzíteni

A témazáró dolgozat

– előzetes bejelentés alapján, megfelelően feldolgozott tananyagból íratható
– előzze meg összefoglaló óra
– egy tanítási nap lehetőség szerint egy max. kettő témazáró dolgozat iratható
– központilag kiadott feladatlapon vagy a pedagógus által elkészített feladatlapon iratható meg
– lehet A-B-C változatokban megíratni
– a megíratást követő két héten belül javítva kell kiosztani és értékelni
– értékelése a százalékos határok figyelembe vételével történik
– azok, akik hiányzásuk miatt nem írták meg a témazáró dolgozatot, a tanító ill. szaktanár által előre egyeztetett időpontban lehetőség szerint pótolják
– mindig közösen elemezni és értékelni, valamint javítani kell
– érdemjegye pirossal kerül a naplóba
– időpontjait a tanmenetekben rögzíteni kell
– megőrzendő

Fogalmazás adott témakörben

– feldolgozott tananyagból, előkészítés után történhet
– minimum egy tanórának kell rendelkezésre állnia
– előzetes bejelentés után történhet e megíratása

- az adott tantárgy dolgozatfüzetébe íratandó
- mindig közösen elemezni és értékelni, valamint javítani kell
- érdemjegye pirossal kerül a naplóba
- időpontjait a tanmenetekben rögzíteni kell
- megőrzendő

Házi dolgozatok

- megíratása feldolgozott tananyagból, előkészítés után történhet
- minimum 3 napot kell a megíráshoz biztosítani
- megírása az adott tantárgy füzetébe kerüljön
- mindig közösen elemezni és értékelni, valamint javítani kell
- érdemjegye kékkel kerül a naplóba, egyenértékű a feleletjeggyel
- időpontjait a tanmenetekben rögzíteni kell

Tanév eleji és tanév végi felmérések

- megfelelő előkészítés után íratható csak meg
- időpontját előre be kell jelenteni
- történhet központilag kiadott feladatlapokon vagy helyi készítésű feladatlapon
- mindig közösen elemezni és értékelni, valamint javítani kell
- érdemjegye kékkel kerül a naplóba
- időpontjait a tanmenetekben rögzíteni kell
- megőrzendő

Diagnosztizáló tanév eleji felmérések

- tájékozodó jellegűek
- időpontját előre be kell jelenteni
- időpontját a tanmenetben rögzíteni kell
- nem osztályzandó

21.1 A tanulók értékelése

Iskolánkban cél, hogy minden tanítványunk saját lehetőségeinek optimumáig jusson el, erkölcsi, értelmi és testi fejlődésében találjuk meg a megfelelő teret, ahol gyakorolhatják képességeiket, felfedezhetik önmagukat.

Az egymás megértésére, elfogadására, megbecsülésére nevelés tantestületünk egyik fő alapelve. A másik fél munkájának elfogadása és tisztelete kell, hogy vezérelje tanárainkat és tanítványain-

kat! A jó hangulatú oktatás egyik feltétele az értékelési rendszerünk egységesítése, annak céltudatos végrehajtása.

A tanulói teljesítmények értékelésénél figyelembe vesszük a tanulók meglévő képességeit, előzetes tudását. Ehhez szükséges felméréseket folyamatosan végezzük.

A tanulói teljesítmények értékelésében kiemelkedő szempontként kezeljük a tanuló önmagához viszonyított fejlődésének kimutatását.

Az értékelés célja:

Az iskolai tanulmányok egész időszakára kiterjedő átfogó személyiségfejlesztés, az önértékelési képesség kialakítása, az önművelés képességének fejlesztése, az önálló tanulásra való igény kialakítása.

A tanuló minősítése, visszajelzés a szülőknek, az iskolának a tanuló tudásáról, az esetleges hiányosságokról.

Az értékelésre a tanulási folyamat minden szakaszában szükség van.

Az értékelés	Kezdete	Folyamata	Vége	Tanulási szakasz zárása
Fajtája:	Diagnosztikus Feltárja az előzetes ismeretek szintjét, feladatot határoz meg, helyzetet mér fel	Formatív Fejlesztő. A tanuló önfejlesztő módot sajátít el	Szummatív Minősítő értékelés, a tanulási időt lezárja	Szummatív Képzési szakaszt lezárja
Ideje:	Csoportba sorolás esetén, a szakasz elején, a tanulási problémák esetén, tanárváltáskor	Időben rendszeresen elosztott gyakorisággal, a folyamat teljes idejében	Félév, év vége	4.évfolyam vége 8.évfolyam vége
Célja:	Visszajelzés tanár, diák, szülő számára	A tanulás és értékelés kölcsönhatásának érvényesítése	Összegezés, minősítés, értékelés	Összegezés, minősítés, értékelés

Formája:	a teljesítményt pontban vagy %-ban fejezi ki (osztályozni nem illik)	Röpdolgozat szóbeli feleletek, prezentáció, gyakorlati munka	Témazáró, szóbeli, írásbeli feleltetés	szóbeli-írásbeli

Az értékelés alapelvei:

Az értékelés legyen

- folyamatos - kiszámítható, megjelenése rendszeres, aktuális, tervszerű, nem kampányszerű, az ellenőrzés legyen természetes kísérője a tanulónak, a feszült légkör nem szükségszerű!
- sokoldalú - ne csak a szorosabb értelembe vett tantárgyi szaktudást és előrehaladást, hanem a gyermek valamennyi pedagógiai szempontból fontos tevékenységét és ezekben elért fejlődését értékeljük, osztályozzuk (emlékezeti teljesítmények, ismeretek alkalmazása, stb.)!
- változatos - vizsgálja a neveltségi szinteket, vegye figyelembe az életkori sajátosságaikat, személyiségtípusokat, alkalmazzuk a metakommunikációs jelzéseket.
- kiszámítható - segítse elő a rendszeres munkavégzés és a felelősségtudat kialakulását.
- konkrét - az értékelés legyen tárgyszerű, tárja fel a hibák okait, támaszkodjék a pozitívumokra, serkentse további erőfeszítésekre, tartsa életben az egészséges munkakedvet.
- "egybehangzó" - törekedjen objektivitásra, igazságosságra, méltányosságra.
- kollektív - a tanulók egymás teljesítményét is értékelhetik szavakkal, esetleg érdemjegyekre tett javaslatokkal. A nevelési folyamat fontos része az értékelés szempontjainak elsajátítása, megtanulása, alkalmazásuknak (elviselésüknek) megszokása.

Az értékelés formái

A tantárgy sajátosságának és óraszámának megfelelően az írásbeli és szóbeli értékelést arányosan alkalmazzuk. Olyan tantárgyak esetében, ahol a tanulók által bemutatott gyakorlat vagy általa készített alkotás, munkadarab kerül értékelésre, havonta legalább egy alkalommal kell osztályzattal értékelni a bemutatott teljesítményt.

Az osztályzatoknak tükrözniük kell a tanuló teljesítményét. Figyelembe vesszük a szerzett érdemjegyek értékét, sorrendiségét, romló vagy javuló tendenciáját.

Tanév végén a teljes szorgalmi időszakban szerzett érdemjegyek alapján kerül sor az éves tanulói teljesítmény értékelésére, az év végi osztályzat kialakítására. Ha a tanuló 3-nál több tantárgyból elégtelenre teljesít, az évfolyamot ismételni köteles.

21.2 **Az ellenőrzési és értékelési rendszer kötelező alkalmai**

Iskolánk egyaránt fontosnak tartja a bemeneti méréseket, a folyamatellenőrzést és kimeneti mérést. Mindegyik más-más haszonnal jár, s egyikük funkciója sem nélkülözhető. Szerves összekapcsolódásuk és rendszerbe foglalásuk, valamint folyamatos működésük megteremtheti a tanulói teljesítmények folyamatos figyelemmel kísérését és a hiányok időbeli észlelését, korrigálását. Lehetővé teszi a tanári teljesítmények eredményességének a megítélését, az iskolai munka hatékonyságának a minősítését.

A bemeneti mérések azt a célt szolgálják, hogy az iskolába érkező és tanulmányaikat megkezdő 1. évfolyamosok iskola készültségi fokát megállapítsuk. Ez egyrészt jelzi az iskola teendőit az iskolaéretté tétel további feladataira, másrészt jelzésül szolgál az érkezők képességeiről és a várható teljesítményükről. Arra is lehetőséget ad, hogy az iskola teljesítményéről információt kapjunk.

Ha a későbbi teljesítmény a bemenetkor mértnél alacsonyabb, az iskola önvizsgálatra kényszerül. Ha a teljesítménycsoportok eredménye magasabb, jelzi, hogy kihoztuk a gyerekekből a képességeiknek megfelelő teljesítményt.

A folyamatellenőrzés a minőség-ellenőrzés legfőbb eszköze, és az iskolai munka belső szabályozásának döntő eleme. Eredményeként megállapítható a napi iskolai oktatómunka szintje, s megítélhető az aktuális tudásszint. Módot ad az egyszeri tanuló megméretésre, hogy hol tart az adott tudás elsajátításában, s milyen teendők állnak még a nevelő előtt a kívánatos – vagy legalább a továbbhaladáshoz elégséges – tanuló teljesítmény eléréséig.

A kimeneti mérés lehetőséget teremt az iskola és az egyes tanulók eredményeinek az összevetésére az előző teljesítményeikhez, standardokhoz.

A méréseket az igazgatóság, a munkaközösség – vezetők és az igazgatóság által megbízott pedagógusok végzik az osztályban tanító nevelő jelenlétében, az értékelést a munkaközösség – vezető vagy az igazgatóság végzi.

Az ellenőrzések területe	Ellenőrzést végző	Gyakoriság, értékelési forma
Országos Kompetenciamérés szövegértés, matematika, német nemzetiségi	Oktatási Hivatal, pedagógusok	Országosan kiírt időpontban és évfolyamokon

Bemeneti mérés: DIFER (kritikus alapkészségek)	Pedagógusok 1. oszt.	November
Bemeneti mérések (kritikus készségek)	Pedagógusok	Szeptember, írásban, szóban
Tanulmányi munka –tudásszint mérő tesztek, feleletek	Pedagógusok, igazgató	Folyamatos, szöveges és érdemjegyes formában.
Egyéb mérések, értékelések	Az éves mérési-értékelési munkaterv szerint	
Tanulók magatartása, szorgalma	Nevelőtestület, osztályfőnökök	Havonta, szöveges és érdemjegyes
Egyéb és szabadidős foglalkozások	Igazgatóhelyettes	Folyamatos szóban és írásban
Szakkörök, korrepetálások	Igazgató, igazgatóhelyettes	Folyamatos, írásban
Diák-önkormányzati munka	Igazgató, DÖK-tanár	Havonta, szóban Év végén írásban
Versenyek	Pedagógusok, igazgató	Félévente írásban ill. a közösség előtt szóban
Rendezvények	Igazgató. pedagógus	alkalmanként szóban

Az ellenőrzések, mérések eredményeit elemezzük, a feltárt problémák megoldására, a fejlesztésre feladattervet, intézkedési tervet készítünk.

22 A beszámoltatás formái, szerepük az értékelésben, gyakorisága

A beszámoltatás formája	Szerepe az értékelésben	Gyakorisága, korlátai
A beszámoltatás módja: SZÓBAN		
Szóbeli felelet egy óra anyagából Beszélgetés Kiselőadás	A kommunikáció-fejlesztés. Egy téma szabatos kifejtése. Ábra, kép leírása. Grafikonok, diagramok elemzése	A tantárgyak heti óraszámától függően legalább 2-3 hetente ill. havonta
A beszámoltatás módja: ÍRÁSBAN		
Írásbeli felelet	A rendszeres tanulás számonkérése.	Rendszeresen, a szóbeli feleletekkel arányosan
Dolgozat: teszt, feladatlap	A rendszeres tanulás számonkérése Ábra, kép leírása. Grafikonok, diagramok elemzése Összefüggések felismerése.	A tantárgyak heti óraszámától függően legalább 2-3 hetente ill. havonta
Témazáró dolgozat	Összefüggések felismerése, rendszerezési és alkalmazási képesség-ének értékelése. Érdemjegyei döntenek (kétes esetben) a félévi és évi végi osztályzatok elbírálásánál.	A tanmenetben tervezett időpontokban, osztályonként naponta legfeljebb 2 tantárgyból
Diagnosztikus mérések a program szerint	A pedagógiai munka hatékonyságának vizsgálata. Tanulói képességek fejlődésének nyomon követése.	Év elején, félévkor, év végén, ill egy-egy témakör tanulásának megkezdése előtt
A beszámoltatás módja: GYAKORLATI		

Munkadarab Gyűjtőmunka Sportteljesítmény Bemutatott produkció	Mozgás, ügyesség, pontosság, gyakorlati manuális képességek fejlődése, alkotó, problémamegoldó képesség, algoritmizáló képesség, folyamatszabályozási képessége, éneklési kultúra, esztétikai és ízlésfejlődés	Havonként legalább egy értékelés
A beszámoltatás módja: KOMPLEX		
projektmunka	tanulói önértékelés, társértékelés, a projektfolyamat, a projekttermék, a prezentáció értékelése,	tanórai kisebb projektmunkák, témanap, témahét, három hetet meghaladó projekt értékelésénél
portfólió	írásbeli, gyakorlati munkák komplex értékelése azonos témakörben	integrált tantárgy értékelése témakörönként

Mindezekből kiválasztva a pedagógus maga tervezi meg az ellenőrzést, értékelést, ügyelve a különböző formák helyes arányára.

Kiemelt feladatunk, hogy a tanulók szóbeli kifejezőkészségét fejlesszük, ezért fontos (hogy az óra menetébe bekapcsolódjon), hogy minél több lehetőséget adjunk a szóbeli feleletre. Az értékelő munkát úgy kell szervezni, hogy minden elméleti tárgyból félévente legalább egyszer minden tanuló szóban is feleljen.

Az egyes témakörök befejezésekor a tanulók átfogó témazáró dolgozatot írnak.

Magyar irodalom tárgyból a helyi tantervben meghatározott műfajokban irodalmi dolgozatot készítenek.

Ének-zene, rajz, informatika, technika, testnevelés tárgyakból gyakorlati tevékenységhez kapcsolódó érdemjegyet kell szerezniük.

A szülőknek lehetőséget adunk arra, hogy gyermekéről (tanulmányi munkájáról, magatartásáról, szorgalmáról), a fogadó órákon részletes szóbeli értékelést kapjon.

Az 1. osztály félévében és év végén valamint 2. osztály első félévben előre meghatározott nyomtatott skála szerint értékelünk, a pedagógus a kiválóan, jól vagy csak megfelelt, esetleg felzárkóztatásra szorul minősítést alkalmazza. 1. osztály év végén a szöveges értékelést mondatbank segítségével készítjük el.

Negyedévente a nevelőtestület ellenőrzi a tantárgyi érdemjegyeket, és szükség esetén írásban figyelmezteti a tanulót (tanulókat). A 2. év végén és 3-8. évfolyamon a tanulók munkáját minden tárgyból érdemjeggyel, félévkor és tanév végén osztályzattal értékeljük.

Népismeret, Hit-és erkölcstan tantárgy értékelése

A tantárgyakat – csakúgy, mint a többi tantárgyat- az 1. évfolyamon és a 2. évfolyam 1. félévében szövegesen értékeljük: kiválóan, jól megfelelt, megfelelt valamint felzárkóztatásra szorul minősítést alkalmazva, 2. évfolyam végén, 3-8. évfolyamon érdemjeggyel minősítünk.

A tanulók előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tárgyból havonta legalább egy osztályzatnak kell lennie. A heti 1 órás tárgyakból is törekedni kell arra, hogy legalább 4 érdemjegyet kapjanak a tanulók egy félévben. Az osztályzatok kialakításában a témazáróknak kiemelt szerepe legyen!

A tanulók által szerzett érdemjegyet a naplóba be kell jegyezni, s az értesítő könyvön keresztül a szülőt tájékoztatni kell. A két dokumentum pontosságát az osztályfőnök havonta ellenőrzi, s a szükséges pótlásokat megteszi. Az egyes osztályzatokat gondos pedagógiai mérlegelés útján kell megállapítani!

22.1 **Az értékelés alapja: a helyi tanterv követelményrendszere**

A tanulók teljesítményének egységes értékelése érdekében a feladatlapok, tesztek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltása a következőképpen történik: Témazáró dolgozat 1-8. évfolyam

Teljesítmény	Érdemjegy	Szöveges értékelés
0-33 %	Elégtelen (1)	Felzárkóztatásra szorul
34-50 %	Elégséges (2)	
51-75 %	Közepes (3)	Megfelelően teljesített
76-90 %	Jó (4)	Jól teljesített
91-100 %	Jeles (5)	Kiválóan teljesített

Témaközi feladatlap 1-4. évfolyam

Teljesítmény	Érdemjegy	Szöveges értékelés
0-45 %	Elégtelen (1)	Felzárkóztatásra szorul
46-59 %	Elégséges (2)	
60-75 %	Közepes (3)	Megfelelően teljesített
76-90 %	Jó (4)	Jól teljesített
91-100 %	Jeles (5)	Kiválóan teljesített

22.2 **Die Grundlage der Bewertung: Das Anforderungssystem des örtlichen Lehrplans**

Im Interesse der einheitlichen Leistungsbewertung der SchülerInnen erfolgt bei der Bewertung der Aufgabenblätter und Tests die Umrechnung der erzielten Leistung (Punktzahl) in Noten wie folgt: Klausurarbeit in den Jahrgangsstufen 1-8.

Leistung	Noten	Verbale Beurteilung
O-33 %	Ungenügend (1)	Aufschließenbedürftig
34-50 %	Genügend (2)	
51-75 %	Befriedigend (3)	Befriedigend geleistet
76-90 %	Gut (4)	Gut geleistet
91-100 %	Sehr gut(5)	Sehr gut geleistet

Arbeitsblatt in den Jahrgangsstufen 1-4.

Leistung	Noten	Verbale Beurteilung
O-45 %	Ungenügend (1)	Aufschließenbedürftig
46-59 %	Genügend (2)	
60-75 %	Befriedigend (3)	Befriedigend geleistet
76-90 %	Gut (4)	Gut geleistet
91-100 %	Sehr gut(5)	Sehr gut geleistet

22.3 Szöveges értékelés: Értékelőlap, mondatbank 1-2. osztályban

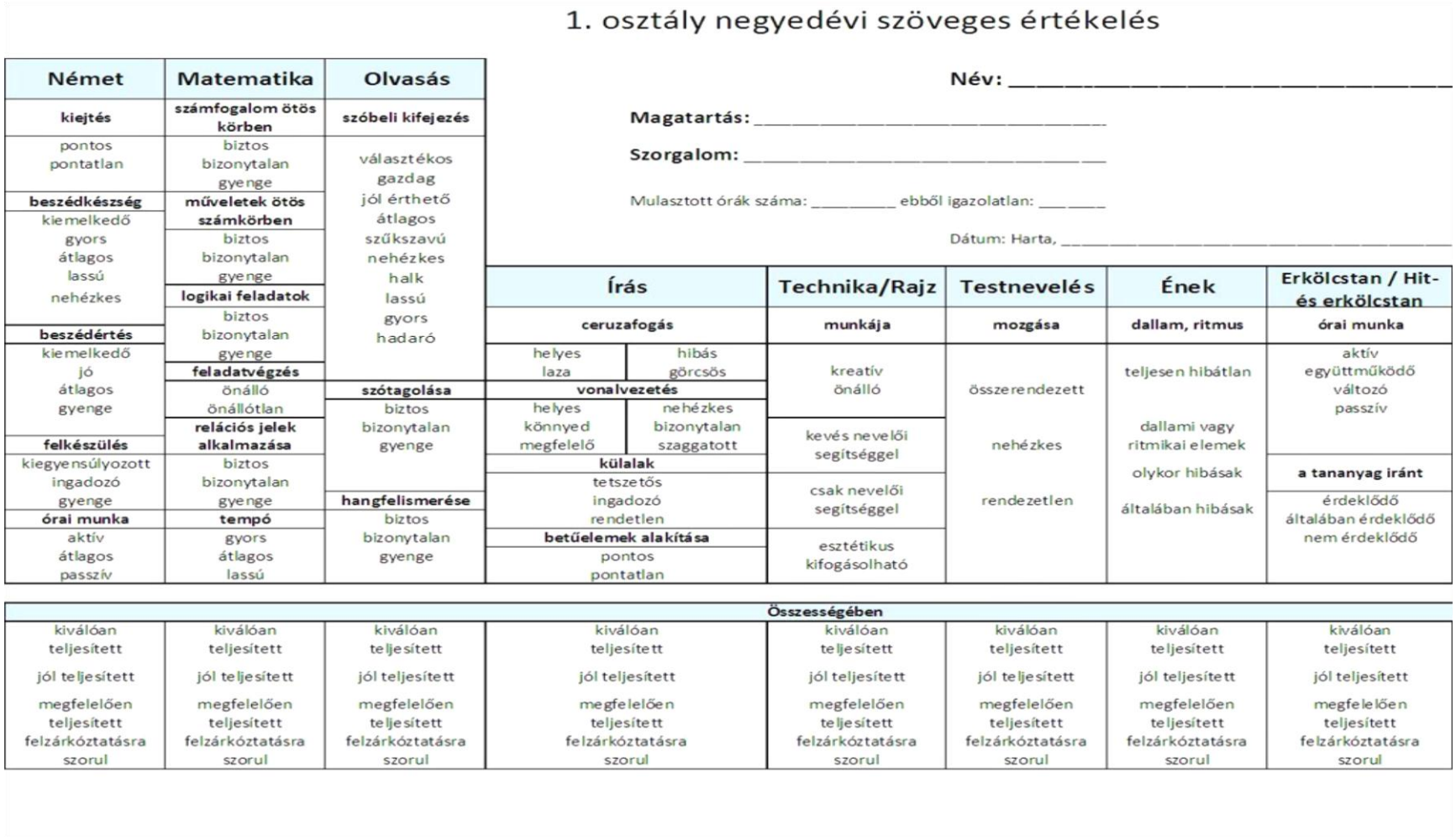

1. osztály negyedévi szöveges értékelés

Név: _____

Magatartás: _____

Szorgalom: _____

Mulasztott órák száma: _____ ebből igazolatlan: _____

Dátum: Harta, _____

Német	Matematika	Olvasás
kiejtés	**számfogalom ötös körben**	**szóbeli kifejezés**
pontos pontatlan	biztos bizonytalan gyenge	választékos gazdag jól érthető átlagos szűkszavú nehézkes halk lassú gyors hadaró
beszédkészség	**műveletek ötös számkörben**	
kiemelkedő gyors átlagos lassú nehézkes	biztos bizonytalan gyenge	
	logikai feladatok	
beszédértés	biztos bizonytalan gyenge	
kiemelkedő jó átlagos gyenge	**feladatvégzés**	
	önálló önállótlan	**szótagolása**
	relációs jelek alkalmazása	biztos bizonytalan gyenge
felkészülés		
kiegyensúlyozott ingadozó gyenge	biztos bizonytalan gyenge	
		hangfelismerése
órai munka	**tempó**	biztos bizonytalan gyenge
aktív átlagos passzív	gyors átlagos lassú	

Írás		Technika/Rajz	Testnevelés	Ének	Erkölcstan / Hit- és erkölcstan
ceruzafogás		**munkája**	**mozgása**	**dallam, ritmus**	**órai munka**
helyes laza	hibás görcsös	kreatív önálló	összerendezett	teljesen hibátlan	aktív együttműködő változó passzív
vonalvezetés					
helyes könnyed megfelelő	nehézkes bizonytalan szaggatott	kevés nevelői segítséggel	nehézkes	dallami vagy ritmikai elemek	
külalak					
tetszetős ingadozó rendetlen		csak nevelői segítséggel	rendezetlen	olykor hibásak	**a tananyag iránt**
betűelemek alakítása		esztétikus kifogásolható		általában hibásak	érdeklődő általában érdeklődő nem érdeklődő
pontos pontatlan					

Összességében							
kiválóan teljesített jól teljesített megfelelően teljesített felzárkóztatásra szorul	kiválóan teljesített jól teljesített megfelelően teljesített felzárkóztatásra szorul	kiválóan teljesített jól teljesített megfelelően teljesített felzárkóztatásra szorul	kiválóan teljesített jól teljesített megfelelően teljesített felzárkóztatásra szorul	kiválóan teljesített jól teljesített megfelelően teljesített felzárkóztatásra szorul	kiválóan teljesített jól teljesített megfelelően teljesített felzárkóztatásra szorul	kiválóan teljesített jól teljesített megfelelően teljesített felzárkóztatásra szorul	kiválóan teljesített jól teljesített megfelelően teljesített felzárkóztatásra szorul

22.4 **Az osztályzat (érdemjegy) fokozatai**

Jeles (5): Ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit megbízhatóan elsajátította, tudását alkalmazni is képes.

Jó (4): Ha a tanuló kevés hibával elsajátította a helyi tanterv követelményeit.

Kisebb bizonytalanságokkal tudja alkalmazni tudását.

Közepes (3): Ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit pontatlanul, esetenként felszínesen és több hibával teljesíti. Csak nevelői segítséggel tudja alkalmazni tudását.

Elégséges (2): Ha a tanuló a helyi tantervnek csak minimális, a továbbhaladáshoz szükséges ismereteit sajátította el. Kizárólag nevelői segítséggel képes önálló feladatvégzésre.

Elégtelen (1): Ha a tanuló a helyi tanterv követelményeinek minimum szintjét sem sajátította el, nem rendelkezik a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges ismeretekkel, nevelői segítséggel sem képes önálló feladatvégzéshez.

22.5 **Az értékelés időpontjai és módjai**

Az iskolai munkatervben meghatározott időben: 1/4 évi, félévi, 3/4 évi és év végi értékelés.

Az 1. évfolyam félév és tanév vége és 2. évfolyam félév (tantárgyak, magatartás, szorgalom) írásbeli szöveges értékelés.

A 2. évfolyam végétől az ötfokú rangskála alapján kerül értékelésre a tanuló tudása, a magatartás és a szorgalom pedig a közoktatási törvényben meghatározott módon.

Az 1-8.évfolyamokon az 1/4 évi és 3/4 évi tantárgyi értékeléskor a tanuló egyéni képességeihez mért teljesítményét figyelmeztetővel vagy dicsérettel értékeljük. A tanulók egyéni teljesítményét a szülő kérésére szóban, szövegesen értékeljük (szülői értekezlet, fogadó óra, egyéni megkeresés, stb.).

Az 1-8.évfolyamon a magatartás és szorgalom havonta számszerűen kerül értékelésre.

Indokolt esetben (dicséret, elmarasztalás) szövegesen, írásban is tájékoztatást adunk.

Az értékelés dokumentumai

Tájékoztató füzet - Értékelőlap

Napló

Bizonyítvány - Törzslap

Az érdemjegy osztálykönyvi bejegyzésének formái

Piros tintával: témazáró dolgozatok, tanév végi osztályzatok

Kék tintával: szóbeli és írásbeli feleletek

Zöld tintával: tanév eleji felmérés, gyűjtőmunka, szorgalmi feladatok, kiselőadások

Füzetek rendje, külalak

Félévi osztályzatok

23 A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának méréshez szükséges módszereket az iskola 2004/2005. tanévtől kezdve építette be helyi tantervébe.

Iskolánk a NETFIT® országosan bevezetett mérőeszközt alkalmazza.

A NETFIT 4 fittségi profilban 9 mérés segítségével jellemzi a tanulók állóképességét, erejét, hajlékonyságát és testösszetételét. A mérések eredményei teszttől függően két illetve három zónába kerülhetnek. Egészségzónába, fejlesztési zónába, fokozott fejlesztési zónába.

A NETFIT szoftveres alkalmazása olyan személyre szabott értékelési lehetőséget kínál minden tanuló számára, amely vizuálisan is szemlélteti a fittségi állapotot, valamint konkrét ajánlásokat fogalmaz meg a fejlesztés érdekében.

24 A tanuló magatartása és szorgalma értékelésének, minősítésének követelményei, formája

A tanulók magatartásának és szorgalmának követelményeit a tantestület állapítja meg, ezt a tanév elején a tanulókkal és a szülőkkel ismertetni kell.

A minősítésben az osztályközösség valamint az osztályban tanító pedagógusok is vegyenek részt. A félévi és az év végi osztályzatot az osztályfőnök a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt. Ha egyenlő (50-50 %) szavazatot kap a tanuló, az osztályfőnök véleménye a döntő.

24.1 **A magatartással és a szorgalommal kapcsolatos követelmények:**

A *magatartás* értékelésénél a következő szempontokat vesszük figyelembe:

- a tanuló magaviselete tanítási órákon, egyéb foglalkozásokon, szünetben,
- A tanuló viszonya a közösséghez,
- A tanuló tanuláshoz, munkához való viszonya,
- A tanuló környezete, személyiségjegyei.

- A *szorgalom* értékelésénél a következő szempontokat vesszük figyelembe:
- Képessége szerint tanul-e?
- Vállal-e „többletmunkát”?
- Milyen a kötelességtudata, igényessége önmagával szemben?
- Mennyire önálló a munkában?

A magatartás és szorgalom minősítésének négy fokozata van:

Magatartás: példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2)

Szorgalom: példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2)

A magatartás minősítési követelményei

Példás (5) az a tanuló aki:

- A házirendet betartja
- Tanórán és szünetekben példamutatóan viselkedik
- Kötelességtudó és önként is vállal feladatot a közösségért
- Nevelőivel, felnőttekkel, társaival szemben udvarias, segítőkész
- Óvja, védi az iskola felszerelését, környezetét
- Nincs írásbeli figyelmeztetője

Jó (4) az a tanuló, aki

- A házirendet betartja
- Tanórán és szünetekben rendesen viselkedik
- Feladatait képességeihez mérten teljesíti
- Feladatokat önként nem válla, de a rábízottakat teljesíti
- A közösség munkájában csak bíztatásra vesz részt
- Nincs írásbeli figyelmeztetője

Változó (3) az a tanuló, aki:

- A házirendet nem minden esetben tartja be
- Tanórán és szünetekben többször viselkedik fegyelmezetlenül
- Feladatait nem mindig teljesíti
- Előfordul, hogy társaival vagy a felnőttekkel udvariatlan, durva
- Igazolatlanul mulasztott
- Osztályfőnöki fegyelmezési fokozata van.

Rossz (2) az a tanuló, aki

- A házirendet sorozatosan megsérti
- Feladatait nem, vagy csak ritkán teljesíti
- Magatartása tanórán és szünetekben
- Társaival, a felnőttekkel rendszeresen udvariatlan, durva
- Viselkedése az oktatást zavarja
- Igazolatlanul mulasztott
- Osztályfőnöki vagy ennél magasabb fegyelmezési fokozata van.

A magatartás értékelésekor a felsorolt szempontokból háromnak a megléte szükséges a minősítéskor.

A szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei

Példás (5) az a tanuló, aki:

- Képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- Tanórákon aktív, feladatait rendszeresen teljesíti
- Munkavégzése pontos, megbízható
- Tanórán kívüli foglalkozásokon, esetleg versenyeken részt vesz
- Eszközei rendesek, s azokat mindig elhozza.

Jó (4) az a tanuló, aki

- Képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- Rendszeresen, megbízhatóan dolgozik
- Tanórákon többnyire aktív
- Többlet feladatot nem, vagy csak ritkán vállal
- Taneszközei rendezettek.

Változó (3) az a tanuló, aki:

- Tanulmányi teljesítménye elmarad képességeitől
- Tanulmányi munkája ingadozó, feladatait nem mindig teljesíti
- Felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik
- Munkájában figyelmetlen, inkább csak felügyelettel dolgozik.

Hanyag (2) az a tanuló, aki:

- Tanulmányi teljesítménye jóval elmarad képességeitől
- Az előírt követelményeknek, csak a minimális szinten felel meg
- Tanulmányi munkájában figyelmetlen, nem megbízható

- Feladatait rendszeresen nem végzi el
- Felszerelése általában hiányos, rendetlen
- A tanári utasításoknak ellenszegül

A minősítéskor a felsorolt szempontokból háromnak kell együtt lennie az érdemjegy megállapításakor.

Az a tanuló, aki adott évfolyamon minden tárgyból jeles, magatartása és szorgalma példás: kitűnő tanuló.

24.2 **A jutalmazás és büntetés formái**

Jutalomban kell részesíteni, az elért eredmények arányában azt a tanulót, aki

- egyenletes, kiemelkedő tanulmányi teljesítményt nyújt,
- kiemelkedő közösségi munkát végez, és példamutató a magatartása,

Iskolai, vagy iskolán kívüli versenyeket (szaktárgyi, sport, kulturális stb…) eredményesen szerepel, vagy bármely más módon az iskolának dicsőséget szerez .

A jutalmazás formái:

- Szaktanári dicséret
- Osztályfőnöki dicséret
- Igazgatói dicséret
- Nevelőtestületi dicséret

Az egyes tanévek végén a kiváló és kitűnő tanulók jutalomkönyvet, a jeles tanulók könyvutalványt kapnak.

Tantárgyi dicséretben részesített tanuló tantárgyi osztályzata jeles helyett kitűnő.

Több tantárgyi dicséret esetén az osztályfőnök javaslata alapján a nevelőtestület dönt az „általános nevelőtestületi dicséret” odaítéléséről.

Büntetésben kell részesíteni azt a tanulót, aki

- Tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti
- A házirend előírásait rendszeresen megszegi
- Igazolatlanul mulaszt
- Az iskolának vagy társainak bármilyen más módon árt

A házirendben foglaltak megsértése írásbeli fegyelmező intézkedéseket von maga után.

A büntetés fokozatai

- Osztályfőnöki figyelmeztetés
- Osztályfőnöki intés
- Igazgatói intés
- Igazgatói megrovás
- Igazgatói szigorú megrovás
- Fegyelmi eljárás esetén:
- nevelőtestületi megrovás
- Nevelőtestületi szigorú megrovás
- Meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése ill. megvonása
- A tanuló kártérítés megfizetésére való kötelezése
- Áthelyezés másik osztályba, vagy iskolába

A fegyelmi intézkedés nem lehet megtorló vagy megalázó!

A fokozatok betartásától el lehet tekintetni a fegyelmi vétség súlyosságát megítélve. Súlyos fegyelmi vétség esetén a tanulónak joga, hogy meghallgassák, biztosítani kell, hogy szülő vagy más megbízott jelen legyen a bizonyítás során.

25 A sajátos nevelési igényű/ tanulási kudarcnak kitett tanulókat segítő program

Fontos szerepet kap a sajátos nevelési igényű/tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása/fejlesztése. Pedagógusaink együttműködnek a Szakszolgálattal, Nevelési Tanácsadóval, Családsegítő Szolgálattal, Megyei Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal és az intézmény gyógypedagógusaival. A statisztikák intézményünkben emelkedő tendenciát mutatnak a tanulási zavarral, kudarccal, és egyéb problémával küszködő diákok számáról. Ezért úgy gondoljuk, hogy a sajátos nevelési igényű tanulók ellátása esetében elengedhetetlen, hogy ezek a gyerekek valóban az állapotuknak, helyzetüknek megfelelő foglalkozást, oktatást kapják.

- Intézményünk alapító okirata szerint, a szakértői bizottság javaslata és kijelölése alapján azokkal a tanulókkal, akik a többi gyermekkel együtt nevelhetők, oktathatók, iskolánk biztosítja ellátásukat, rendelkezik a szükséges személyi és tárgyi feltételekkel. Az ilyen tanulók esetében is a NAT-ban meghatározott egységes fejlesztési feladatokat kell alapul vennünk, de a tanuló sajátos igényeihez igazodva, az érvényes jogszabályok alapján, a szakértői véleményt figyelembe véve:

– a tanuló részére biztosítjuk a hosszabb felkészülési időt, az írásbeli beszámolón lehetővé tesszük az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszköz (írógép, számológép) alkalmazását

– szükség esetén az írásbeli beszámoló szóbeli beszámolóval vagy a szóbeli beszámoló írásbeli beszámolóval felváltható

– az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól – a szülő kérésére- az igazgató mentesítést biztosít a tanulónak.

25.1 **A fejlesztés elvei, módszerei, feladatai:**

– A tanuló optimális helyének megválasztása a pedagógus kommunikációs jelzéseinek megfelelő érzékelésére.

– Az egyénhez igazított követelmények kialakítása a gyermek képességeinek, érdeklődésének, terhelhetőségének ismeretében.

– A tanuló viselkedésének (kommunikációjának, önbizalmának, magabiztosságának, önérvényesítésének, cselekvéses, illetve verbális megnyilvánulásainak) megismerése siker vagy kudarc esetén. Ennek alapján a tanuló alkalmazkodásának, a kortárs csoportba való beilleszkedésének segítése.

– Együttműködés a családdal és más szakemberekkel.

– A fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélmény biztosítása.

A napi pedagógiai munka során biztosítjuk még a sajátos nevelési igényű tanulók számára:

– inkluzív /befogadó/ osztályok szervezését, az osztálytársak megfelelő viszonyulásának megteremtését

– differenciált tanulásirányítást, ezt biztosítva többsávos óratervezést

– differenciált házi feladatok adását minden pedagógus részéről

– gyakori pozitív jellegű, előremutató értékelést, megerősítést

– differenciált értékelést

– a tananyag életszerű tartalommal való megtöltését, cselekvéses tanulási helyzetek biztosítását

– gyakorlatorientált ismeretek, életviteli technikák megismertetését

A pedagógusokra vonatkozó külön feladatok a sajátos nevelési igényű tanulókkal kapcsolatban:

– a nevelés-oktatás folyamatában alkalmazza az irányelvekben megfogalmazottakat,
– folyamatos egyeztetést végez a gyermek fejlődését illetően a gyógypedagógussal, fejlesztést végzőkkel, osztályfőnökkel, szaktanárokkal,
– szükség esetén egyéni szaktárgyi fejlesztést dolgoz ki és ezeket dokumentálja.

25.2 **A helyi tantervbe beépülő elemek:**

Iskolánk SNI tanulói ép értelműek, de enyhébb vagy súlyosabb formában megjelenő tanulási zavarokkal küzdenek.

A részképesség zavarok jellemző megjelenési formái:

– kognitív funkciók zavarai (percepciós zavarok, figyelemzavar, emlékezeti problémák, gondolkodás zavarai)
– motorikum zavarai (izomtónus zavarai, nagymozgások zavarai, finommotorika zavarai, a cselekvés tervezésének, irányításának zavarai,
– hiperaktivitás
– diszlexia
– diszgráfia
– diszkalkulia.

A viselkedés, énkép, önértékelés területén mutatkozó zavarok:

– Hiperkinetikus zavarok
– Magatartási zavarok
– Kevert magatartási és emocionális zavarok
– Jellegzetesen a gyermekkorban kezdődő emocionális zavarok
– A szocializáció jellegzetesen gyermek- és serdülőkori zavarai
– Tic-zavarok
– Egyéb, rendszerint gyermek- és serdülőkorban kezdődő viselkedési és emocionális zavarok
– iskolai készségek kevert zavarai

Mivel SNI tanulóink ép értelműek, így (a Nkt alapján) nem alkalmazunk eltérő/speciális tantervet. Ennél fogva tankönyveik is megegyeznek a többi nem sajátos nevelési igényű tanulóéval. Intézményünkben minden pedagógus számára hozzáférhetőek olyan kiadványok, melyek segítik a tanórába beépülő egyéni differenciálást.

A SNI tanulóinkat a helyi tanterv szerint oktatjuk oly módon, hogy kiegészítjük azt az egyes tantárgyakhoz kapcsolódó legfontosabb fejlesztési feladatokkal, valamint rendszeres, egyéni gyógypedagógiai / fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.

A tanulási és részképesség zavarokkal küzdő gyermekek esetében néhány kognitív készség, képesség fejlesztését fontosabbnak tekintjük, mint a tananyag maradéktalan, előre eltervezett ütemben való feldolgozását.

Legfőbb feladatunk a törvény által meghatározott és szakértői véleményben szereplő fejlesztési formák biztosítása.

25.3 A gyógypedagógiai/fejlesztő pedagógiai tevékenység gyakorlati mozzanatai intézményünkben

Gyógypedagógus/fejlesztő pedagógus szakembereink szoros együttműködéssel segítik a tanítók/tanárok munkáját, s a gyermek fejlődését. A differenciál-diagnosztika eszközeivel csoportos és egyéni szűrővizsgálatokat végeznek. Kiszűrik a tanulási problémákkal, részképességzavarral küzdő tanulókat. Munkájukba bevonnak más pedagógiai szakszolgálatot is (Nevelési Tanácsadó, Szakértői Bizottság). A szakvélemények és a diagnosztikus jellegű felmérések eredményei alapján fejlesztési tervet készítenek egyénre szabottan, konkrét programmal egy-egy időszakra vonatkozóan. A fejlesztési program tartalmazza a célokat, az alkalmazott eljárásokat, módszereket. A tanulók foglalkoztatását egyéni vagy csoportos formában végzik.

Fejlesztő tevékenységünk alapvetően két irányvonal mentén rendeződik.

- A gyerekek részképességeinek fejlesztése azzal a céllal, hogy az iskolai tanulási zavarokat minimálisra redukálják.
- A gyerekek szociális képességeinek, együttműködő képességüknek, egymás reakcióira való odafigyelésüknek, egymás támogatásának, helyes és reális önértékelésüknek, munkabírásuknak, feladatértésüknek, feladattudatuknak erősítése.

A tanulók haladását, fejlődését egyéni fejlődési lapon dokumentálják. Törekednek arra, hogy a kollégákkal való együttműködés kapcsán preventív tevékenységet is végezzenek, illetve a pedagógusokkal is megismertessenek minél több hatékony preventív eljárást. Részt vesznek a szakmai munkaközösségek megbeszélésein, tantestületi értekezleteken, hogy tapasztalataik közreadásával, javaslataikkal elősegítsék a lemaradó tanulók felzárkóztatását.

1. Diagnosztikai tevékenység:

- Abban a kérdésben, hogy a gyermek, tanuló sajátos nevelési igényű a nevelési tanácsadó megkeresésére a szakértői és rehabilitációs bizottság dönt.
- A fejlesztő munka kiindulópontja minden esetben a szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői javaslata, diagnózisa.
- A gyógypedagógus/fejlesztő pedagógus a fejlesztéssel párhuzamosan törekszik az egyre részletesebb diagnosztikus elemzésre mind a képességstruktúra, mind a gyermek és környezete szempontjából
- A gyermek vizsgálatát olyan feladatlapokkal, tesztekkel végzi, amelyek alkalmazkodnak a gyermek értelmi állapotához és reálisan tükrözik képességeit.
- Az OH által az első osztályosok számára előírt kötelező mérést az osztálytanítók elvégzik a rendelkezésre álló DIFER tesztcsomaggal, a kritikus alapkészségek fejlettségében lemaradókat további tesztsorral a gyógypedagógus vizsgálja.
- A gyógypedagógus/fejlesztő pedagógus hospitálásokat szervez a vizsgálatok kiegészítésére, a tanulói teljesítményelemzés és a tanulási nehézséggel gyakran együtt járó viselkedéses, magatartási, beilleszkedési problémák feltárása érdekében.

2. Tervezés, szervezés, dokumentációs feladatok:

- A szakértői bizottság javaslata és saját diagnosztikai jellegű mérései a lapján a gyógypedagógus/ fejlesztő pedagógus fejlesztési tervet készít egyénre szabottan, konkrét programmal egy-egy időszakra vonatkozóan.
- A fejlesztési program a jelen állapot meghatározása mellett tartalmazza a fejlesztési feladatokat, célokat, alkalmazott eljárásokat. A segítés módjának megtervezésében együttműködik a tanítókkal.
- A fejlesztő foglalkozásokon a tanulók főbb problémaprofiljának megfelelően speciális módszereket alkalmazva törekszik a diagnosztizált tanulási problémák/ részképességzavarok lehetséges mértékű korrekciójára.
- Az integráltan nevelt sajátos nevelési igényű tanulók egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációját központilag kiadott egyéni fejlődési lapon dokumentálja.
- A munkarendet – a kötelező tanórákon túl – a tanulók órarendje és a nevelőkkel, szülőkkel történő egyeztetés alapján szervezi meg, fenntartva a szükséges változtatás lehetőségét.

– A foglalkozások időtartama az egyéni bánásmódot igénylő tanulók teherbírásától függően rugalmasan alakul.

– A fejlődés ütemét figyelembe véve a tanév során változhat a csoportok formája (egyéni, kiscsoportos), a csoportok összetétele, illetve óraszáma.

– Félévkor tájékoztató jellegű, év végén diagnosztikus pedagógiai jellemzés készítése a tanulókról.

– Vizsgálatok, kontrollvizsgálatok kezdeményezése a megfelelő pedagógiai szakszolgálatnál, azok dokumentációs anyagának kezelése.

3. Pedagógusokkal való együttműködés:

– Kapcsolattartás az óvodával,(pl. konzultációk, e-mailek, dokumentumelemzés) az ottani fejlesztő pedagógussal, tájékozódás az iskolaérettségi vizsgálatokról, szülői értekezlet tartása iskolaérettség témakörben.(hospitálás: a gyermek megfigyelése foglalkozás és szabad játék során stb.)

– Szoros együttműködés (egy osztályban tanítókkal esetmegbeszélés, problémamegoldó fórumok, hospitálás stb.) az iskola pedagógusaival a tanulási nehézségek diagnosztizálása

– és a fejlesztés irányvonalának megállapítása, a fejlesztőprogram kidolgozása és a segítés közös tervezése tekintetében

– A pedagógusokkal történő közös stratégiát kialakító megbeszélés során megállapodnak abban, hogy a gyermek fejlesztésében melyiküknek milyen részt szükséges vállalnia.(negyedévente)

– Folyamatos konzultációval biztosítja a tanulókkal kapcsolatos információk és tapasztalatok cseréjét. Együttműködésük során segíti a pedagógust az iskolai szintéren való szükséges módosítások, a tanórai munka során megvalósítható fejlesztés, a differenciált tanórai foglalkoztatás megtervezésében.

– Rész vesz az iskolai munkaközösségek tanácskozásain, tantestületi értekezleteken, hogy tapasztalatainak közreadásával, javaslataival elősegítse a lemaradó tanulók felzárkóztatását.

– Törekszik arra, hogy az együttműködés eredményeként gyarapítsa kollégái pszichológiaigyógypedagógiai ismereteit, megismertesse őket a prevenció módszerével.

– Az együttműködés alapja egymás munkájának és kompetenciájának feltétel nélküli elfogadása

– Kezdeményezi és segíti a pedagógus és a gyermek kapcsolatának optimális alakulását.

4. Szülőkkel való kapcsolattartás:

A gyógypedagógus/fejlesztő pedagógus rendszeres időközönként egyéni konzultációs lehetőséget biztosít és kezdeményez a szülők számára, ezzel biztosítva a folyamatos kapcsolattartás lehetőségét (tájékoztatás, segítségnyújtás, fogadóóra).

A szülőkkel való együttműködés során törekszik arra, hogy tájékozottak legyenek a foglalkozások céljáról, menetéről, tapasztalt, illetve várható eredményeiről.

További célja, hogy ismertesse a szülőkkel azokat a módszereket, eszközöket, melyekkel hatékonyan segíthetik gyermekeik fejlődését, otthoni tanulását.

Aktív segítségadás továbbtanulási kérdésekkel kapcsolatban, a megfelelő középiskolák feltérképezése.

Félévi és év végi formális tájékoztatást kap a szülő a tanuló fejlődési üteméről.

2017

PEDAGÓGIAI PROGRAM

. Nevelési program és Helyi tanterv

Pál Ráday Grund – und Musikschule

-

Alapfokú Művészeti Iskola

Harta

Alapfokú Művészeti Iskola

Helyzetelemzés

A hartai zeneiskola 1995-ben alakult a helyi képviselő-testület egyhangú döntése alapján.

Az iskolaalapítás szakmai indokai:

1968-tól a dunapataji zeneiskola szervezésében folyt zeneoktatás Hartán. Az elmúlt évtizedekben volt olyan időszak, amikor községünkben – Gerényi Salamon tanár úr munkássága idején – száz gyerek is tanult zenét. Ennek emléke, igénye élt az emberekben.

Romcsek Gáborné 1987-ben négy zongorista növendékkel kezdte újjáépíteni ezt a szép hagyományt. Szervezeti formája továbbra is a dunapataji zeneiskola kihelyezett tagozata volt. Az évek során kialakított maga körül egy szimpatikus kis zeneiskolai közösséget. Állandó nyomás és hiányérzet volt számára, (nem kevésbé a szülőknek, gyerekeknek), hogy az előképző csoportnak csak töredéke ülhet később zongora mellé, más hangszer választására a dunapataji zeneiskola nem adott lehetőséget. 1995-ben, az önálló Hartai Zeneiskola első tanévére beiratkozott 115 fős növendéklétszám igazolta a zeneoktatás iránti valós igények mértékét. A zeneiskolában a 2000/2001-es tanévben 175 növendék tanul. 2003. szeptemberében Hartán, Géderlakon, Solton, Kissolton a zeneiskola 246 növendék képzését biztosítja. 2006. szeptember 1-től a solti zeneoktatás önállósult, Géderlakon és Dunatetétlenen működtek még kihelyezett tagozatok egészen 2007 júniusáig. A 2007/2008 tanévtől oktatás már csak Hartán folyik.

A művészeti iskola nevelési programja

„…szebbnél szebb zenéken át vezet az út a nagyobb mesterművek felé. S aki egyszer odáig eljut, úgy érzi, lelki gazdagodása megért volna bárminő fáradságot vagy áldozatot.

A mag el van vetve, nem kell csak a békesség és szeretet májusi esője, hogy kalászba szökjön."

/Kodály Zoltán/

26 Művészeti iskolánk nevelő – oktató munkájának pedagógiai alapelvei, értékei

Tantestületünk tagjai az igazi lámpás szerepét töltik be – még ma is – a huszonegyedik évszázadban.

Mindannyian hiszünk, és képviselünk olyan alapvető pedagógiai elveket, mint:

a művészetoktatás embernevelő, értékközvetítő szerepe, hatása, a tanuló személyiségének kibontakozása, erkölcsi fejlesztése, a foglalkozás során az egyéni képességek figyelembevétele, fejlesztése, példaadással való nevelés.

Munkánk során ezeket figyelembe véve törekszünk arra, hogy a művészeti ismeretek elsajátítása mellett, a hozzánk járó gyerekek egész személyiségét fejlesszük. Nyissuk fel szemüket a művészetekre, teremtsünk olyan közeget, ahol a művészeti ismeretek elsajátítása, gyakorlása természetes, értékes tulajdonság.

Munkánk középpontjában két dolog áll:

a gyermek személyiségének fejlesztése a művészeten keresztül erkölcsi és tudásbeli értékközvetítés

Ennek a két célnak az eléréséért tevékenykedünk. A mikéntjére sok lehetőség adódik, mely függ a tantestület, a tanulók összetételétől, és bizonyos mértékig függ az anyagi lehetőségektől is. A célok azonban világosak, melyek érdekében tevékenykedni kívánunk.

27 A művészeti iskolánk nevelési - oktatási céljai és feladata

A művészeti iskola oktatási célja, hogy a maga sajátos eszközeivel, érzelmi és esztétikai neveléssel járuljon hozzá egy sokoldalú, zeneileg (is) művelt, érett, kreatív személyiség kialakításához. Ennek megfelelően a művészeti iskola pedagógiai programja és tanterve felépítés szempontjából követelményközpontú, pedagógiai koncepciója szerint tanuló központú.

Célunk olyan belső iskolai légkör, tartalmi munka megteremtése, ahol jól érzi magát a tanuló és a tanár egyaránt. Ahol a tanuló is alkotó részese a tanítás-tanulás folyamatának. Tudatosan és radikálisan csökkenteni akarjuk a tanulókat érő kudarcélmények számát. A sikerélményen keresztül történő munkát tartjuk célravezetőnek.

Arra törekszünk, hogy iskolánkban minden tanuló saját képességeinek, lehetőségeinek optimumáig jusson el értelmi és erkölcsi fejlődésben.

Biztosítani kívánjuk részükre a teret, ahol gyakorolhatják és fejleszthetik képességeiket, felfedezhetik önmagukat.

Továbbra is szeretnénk, ha a művészeti iskola a község zenei, művészeti centruma lehetne.

- Iskolánkban az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja keretében folyó művészeti nevelés alkalmat ad az érdeklődő és fogékony növendékek képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását.
- A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket.
- Lehetőséget ad az egyetemes kultúra, európai műveltség, a nemzeti-és nemzetiségi hagyományok, értékek átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására.
- A művészeti iskolában folyó képzés lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység, fogékonyság alakítása mellett a zene megszólaltatásához szükséges hangszeres és énektechnikai készségek megszerzésére, a zenei ismeretek átadására és minden zenei tevékenység tudatosítására.
- A művészetoktatás a különböző műfajok sajátosságait, a művészi megjelenítés módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy az önkifejezés eszköztárának gazdagításával a művészeti tevékenység végzésére, befogadására készítsen fel.
- Az esélyegyenlőség biztosítása mind mikro-, mind makroszinten. Az indulási hátrányok csökkentése, és a művészeti pályára történő felkészítés szerepe az egyéni és csoportos órák keretében.

27.1 **Nevelő-oktató munkánk kiemelt feladatai:**

- Növendékeinket képességeiknek megfelelően a legmagasabb fokra kell elvezetni.

– A tanítási óráknak művészi légköre kell, hogy legyen. (A mi esetünkben ez a muzsika, a képzőművészet.)

– Az elszürkülés ellen újabb és újabb élmény, töltődés megszerzésével lehet védekezni.

– Mindenkinek törekednie kell a továbbfejlődésre, mert aki nem fejlődik, az visszafejlődik.

– A cél eléréséhez a legrövidebb, legkorszerűbb utat kell keresnünk.

– Művészeti oktatómunkánkban mindig a végcélból kell levezetni a kiindulópontot.

– A művészeti iskolai növendék olyan önálló lény, aki kibontakozóban lévő egyéniséggel, sajátos érzelmi élettel, fantáziával, öntudattal, önérzettel rendelkezik.

– Ha munkánkat eredményesen akarjuk végezni, akkor növendékeinket aktivizálni kell, el kell érnünk azt, hogy ő maga is akarja azt, amit mi akarunk.

– Munkánk eredményeképpen siker, balsiker vagy kudarc is születik. Az első kettő ösztönző élménnyé válhat, de az utolsó inkább csak rombol.

– Művészeti nevelésünk jellemformálás nélkül elképzelhetetlen, melyhez alapvetően szükséges a növendékek bizalmának megnyerése. (Bizalmat általában az iránt érzünk, akiről tudjuk, hogy javunkat akarja, akit érdekel sorsunk, aki mindenre keres megoldást, és szakmai vonatkozásban teljes biztonsággal vezet.)

– Számunkra elsődleges a munkára nevelés, amelynek tervszerűen kell történnie.

– Minden törekvésünk hiábavaló, ha a szülőkkel való jó kapcsolatot nem tudjuk kialakítani.

– A legtehetségesebb növendékeknél ki kell bontakoztatnunk azokat az adottságokat, amelyekkel rendelkeznek.

– Nagyon gondosan kell előkészíteni növendékeinket szakmai és pedagógiai szempontból az egyes szereplésekre, bemutatkozási lehetőségekre.

– A szaktárgyakra lebontott részletes követelményeket az érvényben lévő tantervek és annak helyi kiegészítése tartalmazzák.

27.2 **Tehetséges gyermekek**

Az alapfokú zeneiskolák és a művészeti iskolák eleve tehetséggondozó intézmények. Zenei szakon a növendékfelvétel is egyéni, szülői ambíció alapján, felvételi meghallgatással történik. Szemléletünkben, a kiválasztáskor nemcsak a kiemelkedő zenei tehetségek számítanak. A

tehetség összetett, komplex képesség, a személyiség alapvető, domináns jegye. Meghatározása általános értelemben is nehéz, objektíven nehezen vagy alig mérhető. Mindenképpen értékjelző, amelynek kutatása, gondozása a mi iskolatípusunk alapfeladata.

Hisszük, hogy a zene nagy hatással van a személyiségre, alakítóan hat a lélekre. Éppen ezért a nevelésben igen nagy szükség van rá.

A zenei tehetség készség formájában nyilatkozik meg a tanulás előtti korban. Ezt a készséget kell felismernünk, felmérnünk, megvizsgálva közben a gyermek egész személyiségét, értelmi, kombinációs és asszociatív képességét, kreativitását, érzelmi reakcióit, fantáziáját, temperamentumát, kitartását, memóriáját, akaraterejét, aktivitását.

A zenei nehézségek közül megfigyeljük ritmus- és metrumérzékét, hallásának pontosságát, differenciáltságát, mozgáskészségét, muzikalitását. E megfigyelések összegzése után is csak hozzávetőleges képet kaphatunk a gyermek zenei tehetségéről. Igazán csak a zenetanulás folyamán nyilvánul meg a gyermek tehetsége, tanulási tempójának függvényében. De még ezeknek a tudatában is tisztában kell azzal lennünk, hogy a gyermek, az ember individum, nem ismerhetjük eléggé, azt pedig még kevésbé, hogy kivé, mivé fejlődhet.

„A tehetséget nem lehet teremteni. A talajt, a lehetőséget lehet teremteni, ahol a tehetség kibontakozhat, kialakulhat.” (Neuhaus)

Zenei szakon feladatok kiválasztásánál:

- Állandó jó kapcsolat az óvónőkkel és iskolai énektanárokkal, akik motiválhatják a gyereket.
- Hangverseny-bemutatók az óvodában, iskolai tanórákon, hangversenyek kicsinyek számára.
- Kiselőképző, előképző-, és hangszeres előképzős csoportokkal való foglalkozás (egy-két év alatt sok minden kiderül, pl. hangszeres alkalmasság, érettség, stb.)
- A további években is lehet átirányítani más hangszerre (az egyben már gondozás is)
- A tanulási folyamat közben kiemelni a rendkívüli zenei tehetségeket. (B-tagozat: magasabb óraszám, stb.)

27.3 **A tehetséggondozás feltételei, területei, feladatai, gondjai:**

- Legfontosabb a tanár tudása, személyisége, mely a legfőbb motivációs erő.

– Szoros kapcsolattartás a gyakorlati és elmélettanárok között és kapcsolattartás a középfokú oktatás szaktanáraival.
– Tanárképzés, tanári továbbképzés.
– Hangszerek, eszközök, ruhák minősége, mennyisége, karbantartása.
– Szaktanácsadói testület (az országban szórványosan létezik).
– Tanulmányi versenyek, bemutatók, kiállítások, találkozók, fesztiválok, hangversenyek, fórumok, kurzusok, továbbképzések.

A tanári munka értékelése igen fontos része a tehetséggondozásnak. Nélkülük nem működhetne ez a munka! A tanárok továbbképzése is a tehetséggondozás fontos alapkérdése.

A művészeti képzés adjon esélyt a hartai gyerekeknek szakirányú iskolákba való jelentkezésre. Segítse bejutásukat minden olyan oktatási intézménybe, ahol iskolánkban szerzett ismereteiket tovább fejleszthetik, szakirányú diplomát szerezhetnek.

A művészeti tehetségek kibontakozása következtében hatja át a társadalmat a kulturális értékek, a művészetek, a zene szeretete.

27.4 **Szakmai versenyek, bemutatók, kiállítások, találkozók pedagógiai funkciója**

A rendezvényekre való felkészülés nagy lendületet ad a növendékeknek. A legkiválóbbaknál (országos döntőbe jutottaknál, helyezetteknél) jóval szélesebb rétegre terjed ki.

Mozgósítja az érintett tanszak növendékeit.

A rendezvények – különösképpen az országos szint – módot adnak a legtehetségesebbek „kiugratására”, megismerésükre, pályájuk féltő gondossággal való figyelemmel kísérésére. Szereplési rutin, koncentráció, állóképesség megszerzésére teremtenek nagyszerű lehetőséget. A legtehetségesebb növendékek kiválasztásán, kiemelésén túl lehetőség nyílik a zenei pályán való eredményes előrehaladásuk segítésére.

A rendezvény haszna, hogy a tanulókat fokozott – felfokozott – teljesítményre serkenti, megerősíti azt a tudatot, hogy eredmény csak komoly munkával érhető el, hogy a zenetanulást nehezítő tényezők (kevés szabadidő, a hangszer minősége, a felkészülés körülményei, stb.) leküzdése nemes cél, hogy a felkészülés során befektetett többletmunka mindenképpen nyereség.

A szakmailag és lelkileg jól felkészített növendékeknek az szerez igazán nagy örömet, ha közönség előtt önmaga legjobb szintjén produkál, ha tudását egy-egy verseny vagy fesztivál nyilvános keretei között megmutathatja.

Az országos művészeti rendezvények az érintett terület pedagógusainak módot adnak egyegy hangszer vagy „műfaj" pedagógiai eredményeinek felmérésére, a rendezvények között megtett út értékelésére, a helyzetelemzés alapján a feladatok kitűzésére. A felkészítő és érdeklődő tanárok részére tehát továbbképzéssel felérő szakmai értékelés, a látottak és hallottak alapján az egész tanszak számára országos továbbképzési lehetőség. Már az országos fórumot megelőző válogatók során az adott zenei intézmény, megye tennivalóit meghatározza, felhívja a figyelmet az iskola, a terület eredményeire, gondjaira.

28 A szülő, a tanuló és a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

28.1 Hartai Zenekultúráért Alapítvány munkája az iskola támogatása érdekében

Az 1997-ben bejegyzett közhasznú alapítvány célja:

„A nevében foglalt tevékenységek személyi, tárgyi- és működési feltételeinek javítása minden lehetséges és jogszerű alapítványi eszközzel, közérdekű juttatással, adományokkal, vállalással, azok szervezésével

Az alapítók szándéka szerint az alapítvány célja:

- a hartai zeneiskola működési feltételeinek javításán, zeneiskolás növendékek támogatásán keresztül – a hartai zenekultúra kiteljesedése,
- a hartai fúvószenei hagyományok ápolása, egyrészt a népzene, másrészt a helyi zeneszerzői, alkotói munkásságok felkutatása és feltárása, fenntartása és ismertté tétele.
- nevelés és oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés
- kulturális tevékenység
- kulturális örökség megóvása
- hátrányos helyzetű csoportok társadalmi esélyegyenlőségének elősegítése."

Alapítványi célok érdekében végzett tevékenységi formák:

- jótékony célú alapítványi rendezvények,
- pályázatok írása,
- közadakozás szervezése konkrét célok érdekében,

– kapcsolattartás a hartai, Hartáról elszármazott és külföldi támogatókkal.

Az alapítvány a megvásárolt tárgyi eszközöket a művészeti iskolának adja. Ezen tárgyi eszközök az iskola leltárában szerepelnek.

28.2 **A szülői szervezet**

A művészeti alapiskola akkor tud eredményesen működni, ha ismeri a szülők elvárásait, igényeit, az iskola működéséről és tevékenységéről kialakított véleményét. Az alapítványi kuratórium teremti meg az iskola, a szülők, növendékek közötti véleménycsere, véleménynyilvánítás lehetőségét, az együttműködés továbbfejlesztésének módját. Az alapítványi kuratórium a szülők megbízásából gyakorolja a jogszabályban és a Szervezeti és Működési Szabályzatban megszabott jogokat.

28.3 **Közművelődési tevékenység**

Harta kulturális életében a művészeti iskola meghatározó szerepet tölt be. A rendszeres hangversenyek mellett szívesen teszünk eleget közművelődési együttműködő partnereink felkérésének. Mind a szintetizátorosok, gitárosok, a blockflöte együttes külön – külön és együttműködve is készít kiállítás-megnyitókra és egyéb rendezvényekre műsor-összeállításokat. A fúvószenekar rendszeresen szerepel Harta és más települések ünnepségein, társadalmi és egyházi rendezvényein. Ezekre a felkérésekre a továbbiakban is számítanunk kell. A Zeneiskola fennállása óta rendszeresek a helyi egyházközségekkel közös rendezvényeink, ezek közül kiemelkedő az adventi köszöntő, amellyel nagy örömet szerzünk mindhárom egyházközség híveinek.

Művészeti iskolánk az igényes iskolai oktatási munka mellett fontosnak tartja a közművelődési feladatok ellátását, a működtető önkormányzat és község részére művészeti szolgáltatás nyújtását. Együtteseink színvonalas szerepléseivel Harta jó hírnevét növelik.

29 A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Művészeti Alapvizsga és Záróvizsga helyi szabályozása

A tanuló az utolsó alapfokú évfolyam befejezését követően művészeti alapvizsgát tehet, az utolsó továbbképző évfolyam elvégzését követően pedig művészeti záróvizsgát tehet.

A művészeti alapvizsga a továbbképző évfolyamokon való továbbtanulásra jogosít.

A művészeti alapvizsgát és a művészeti záróvizsgát jogszabályban meghatározottak szerint a 3 /2011. (I. 26.) NEFMI rendelete az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló 27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet módosításáról alapján szervezzük.

A rendelettel kiadott hatályos szakmai követelmény kiegészült a művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeivel.

A köznevelési törvény rendelkezései (9.§, 31.§, 48.§) szerint a vizsga konkrét követelményeit, témaköreit, vizsgafeladatait, az értékelés részletes szempontjait a hartai Alapfokú Művészeti Iskola tantestülete az alábbi vizsgaszabályzat szerint határozza meg.

A vizsgák a központi irányelveken nyugvó helyi követelményrendszerrel lehetővé teszik a vizsgák tartalmi egységét, biztosítják az intézmények közötti átjárhatóságot.

A 2011. májusában a hartai Alapfokú Művészeti Iskola tantestülete által elkészített helyi vizsgaszabályzat a művészeti alap- és záróvizsga követelményeivel kapcsolatban megtalálható a Pedagógiai Program 13. számú mellékletében.

Tartalmazza a művészeti alapvizsga és záróvizsga

- általános követelményeit,
- tantárgyait,
- tantárgyankénti időtartamát,
- tartalmát,
- értékelésének helyi szempontjait.

Az alapfokú művészeti iskolában a művészeti alapvizsgát és a záróvizsgát a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott időpontban kell megszervezni. A művészeti alapvizsgát és záróvizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgafeladatokat az intézmény helyi tanterve alapján kell kidolgozni. A művészeti alapvizsga és záróvizsga lebonyolítása a vizsgáztató intézmény feladata. A művészeti alapvizsgát és záróvizsgát több alapfokú művészeti iskola közösen is megszervezheti.

Helyi Tanterv

30 Tantárgyak, óraszámok

A művészeti alapiskola munkáját a 27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet, az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról, illetve 2011. szeptember 1-től annak módosítása – a 3/2011. (I.26.) NEFMI rendeletben rögzített tantervek alapján végzi. Mindezek mellett iskolánk községi, szülői valamint tanulói igények alapján betekintés enged az értékes ”könnyűzenei” alkotásokba. Lehetőségeink szerint segítünk ezek megtanulásában is , hiszen cél hogy a tanulók a minél szélesebb körű zenei tájékozottságuk által képesek legyenek a későbbiekben az igazi érték felismerésére.

A szolfézs oktatásban a tantervi követelmények megvalósítása érdekében iskolánk használja a számítógépes oktatóprogramok nyújtotta lehetőségeket. A használat módját a nevelők által összeállított szolfézsoktatási tanmenetek tartalmazzák.

A tantestület kis létszáma miatt szakmai munkaközösségek még nem alakultak, a nevelők szoros szakmai együttműködéssel támogatják egymás munkáját, valamint a szakos nevelők más zeneiskolák szakmai munkaközösségeinek rendezvényeihez kapcsolódnak. Kapcsolat kialakítására törekszünk a művészeti szakközépiskolák tanáraival

30.1 Helyi tanterv elkészítéséhez felhasznált tantervi programok

A hartai Alapfokú Művészeti Iskola tantestülete átnézte a Nemzeti Erőforrás Minisztériuma által 2011-ben kiadott „Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló 27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet módosítását és a következő állásfoglalást hozta meg: A tanszakok szabályozása egységes.

A képzés struktúrája, óraterve és tantárgyrendszere lehetővé teszi a tanterv bevezetését, jelentősebb törés nélkül a jelenlegi tanterv szerint tanuló növendékek esetében is.

A kötelezően választott tárgyak és a választható tárgyak egységes keretben jelennek meg minden tanszakon.

Egyértelműen fogalmazza meg a követelményrendszert évenkénti lebontásban, valamint az alapfok és a középfok végén.

A javasolt értékelési mód, és az értékelési ismeretek számonkérésének formái azonosak a zeneiskolában jelenleg is alkalmazott módszerekkel.

A fentiek figyelembe vételével a hartai Alapfokú Művészeti Iskola tantestülete bevezetésre alkalmasnak tartja „Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programját".

2011 szeptemberétől minden tanszakon, minden évfolyamon az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja alapján összeállított helyi tanterv szerint történik a képzés.

30.2 A tanszakok aránya

A tanszakok aránya a pedagógiai programban megfogalmazott céloknak megfelelő. A zenei tanszakok közül, a szintetizátor tanszak tizenöt körüli növendéklétszáma állandó, a megüresedő helyre mindig van jelentkező. A rézfúvós növendékek száma az iskolai lehetőségeknek és elvárásoknak megfelelő. A gitár szakos növendékek létszámát megszabja a velük foglalkozó nevelő óraszámkerete, ennek jelentős túllépésére nincs lehetőség. A fafúvós növendékek száma iskolánkban magas, a fúvószenekar utánpótlásának nevelési itt történik. A fúvószenekar fellépései iránt nagy az igény, örömmel vesszük ezt a munkát, de elsődleges célunk, hogy a zeneiskolán belül a tanszakok közötti egyensúlyt fenntartsuk. A gyermekkórus munkája szép színfoltja iskolánknak.

2012. szeptember 1-vel általános érvényűen bevezetésre került az előképző az általános iskolai elsősök számára. Örülünk, hogy ez a kezdeményezés megvalósulni látszik, mert a zeneiskola felmenő rendszerben történő készség- és képességfejlesztő tevékenysége csak így megoldott.

31 A zenei képzés struktúrája, óraterve, tantárgyai

31.1 Tanszakok és főtárgyak a klasszikus zenében és az elektroakusztikus zenében

Főtárgyak

Fafúvós tanszak tantárgyai

- furulya
- fuvola
- klarinét
- szaxofon

Rézfúvós tanszak tantárgyai

- trombita
- kürt
- harsona-tenorkürt-baritonkürt
- tuba

Akkordikus tanszak tantárgyai

- gitár
- ütő

Billentyűs tanszak tantárgyai

- zongora

Zeneismeret tanszak tantárgyai

- szolfézs főtárgy
- zenetörténet-zeneirodalom főtárgy(5. évfolyamtól)
- zeneelmélet főtárgy(5. évfolyamtól)

Kamarazene tanszak tantárgya

- kamarazene (főtárgyként csak továbbképző évfolyamoktól))

Kötelező tantárgyak

- szolfézs kötelező (4. évfolyamig), vagy
- szolfézs („B" tagozaton végig)
- zongora („B" tagozaton 3. évfolyamtól)
- tanult hangszer (kamarazene főtárgynál)
- zongora, illetve egyéb hangszer szolfézs zenetörténet-zeneirodalom
- zeneelmélet főtárgynál)

Kötelezően választható tantárgyak 5. évfolyamtól

- szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zene-elmélet, vagy kamarazene, vagy zenekar, vagy kórus

Választható tantárgyak

egyházzene, improvizáció, illetve a klasszikus zene tantárgyai, valamint az elektroakusztikus zene tantárgyai

Elektroakusztikus zene -általános rész

Főtárgyak

Billentyűs tanszak tantárgyai

klasszikus szintetizátor szintetizátor - keyboard

Kötelező tantárgyak

- szolfézs kötelező (4. évfolyamig), vagy szolfézs („B” tagozaton végig) zongora („B” tagozaton 3. évfolyamtól)

Kötelezően választható tantárgyak

- szolfézs (5. évfolyamtól), vagy
- zeneismeret (5. évfolyamtól), vagy
- zenetörténet-zeneirodalom (5. évfolyamtól), vagy
- zeneelmélet (5. évfolyamtól), vagy
- kamarazene (5. évfolyamtól),

Választható tantárgyak

- hangszínszolfézs, az elektroakusztikus zene tantárgyai,
- illetve a klasszikus zene, népzene és jazz zene tantárgyai

32 Óratervek

32.1 **A hangszeres szakok óratervi hálója**

Ek+Alapfok+Tk évfolyamok	főtárgy	Óraszáma		Korrepetíció		Köt. Tárgy(szolf.)			Köt. vál. A^{++}		Választható tárgy elmélet zong., más hg.	
		A	B	A	B	A	B	Órasz	Évf.	Órasz(min.)		
2+6+4	Furulya	2x30’	2x45’	Ek., 1.o. 5’ 2-3.o. 10’ 4-től: 15’	2.o. 15’ 3-4.o. 20’ 5-től: 25’	4-ig	10-ig	2x45’	5-6	Elm. 1x45’	1 v.2x45’ (csop.)	1x30’ (egyéni)
2+6+4	Fuvola	2x30’	2x45’			4-ig	10-ig	2x45’	5-6	Elm. 1x45’	1 v. 2x45’	1x30’
2+6+4	Klarinét	2x30’	2x45’	Ek. 1.o. 5’ 2-3.o. 10’ 4-tól:15’	2.o. 15’ 3-4 o: 20’ 5-től: 25’	4-ig	10-ig	2x45’	5-6	Elm. 1x45’		
2+6+4	Szaxofon	2x30’	2x45’			4-ig	10-ig	2x45’	5-6	Elm. 1x45’		
2+6+4	Kürt	2x30’	2x45’			4-ig	10-ig	2x45’	5-6	Elm. 1x45’		
2+6+4	Trombita	2x30’	2x45’	mint a fuvola		4-ig	10-ig	2x45’	5-6	Elm. 1x45’		
2+6+4	Tuba, Tenor-és Baritonkürt	2x30’	2x45’	Ek. 1.o. 5’ 2-3.o. 10’ 4-tól: 15’	2.o. 15’ 3-4 o: 20’ 5-től: 25’	4-ig	10-ig	2x45’	5-6	Elm. 1x45’		
2+6+4	Gitár	2x30’	2x45’	Korrepetíció nincs		4-ig	10-ig	2x45’	5-6	Elm. 1x45’		
2+6+4	Ütő	2x30’	2x45’	Ek., 1.o. 5’ 2-3.o. 10’ 4-től: 15’	2.o. 15’ 3-4.o. 20’ 5-től: 25’	4-ig	10-ig	2x45’	5-6	Elm. 1x45’		1x30’ kötelező zongora
2+6+4	Zongora	2x30’	2x45’	Korrepetíció nincs		4-ig	10-ig	2x45’	5-6	Elm. 1x45’		
(2)+4+4	Szolfézs	2x45’	Csop.ó.	Min. 15’		zongora		1x45’	-	-		
(2) + 6+4	szintetizátor	2x30’	2x45’	Korrepetíció nincs		4-ig	10-ig	2x45’	5-10	Elm. 1x45’	1x45’ (csop.)	1x30’ (egyéni)

++/ „B” tagozaton is választható újabb tárgy az általános szabályok megtartásával

32.2 **Óraterv: főtárgy, kötelező és választható tárgyak**

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező vagy kötelezően választható tárgy	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Választható tárgy	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Összesen:	2-6	2-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

Az óratervet az adott tanszakon meghatározott évfolyamok száma szerint kell érteni.

Az előképzőt a növendéknek nem kötelező elvégeznie.

Főtárgy: hangszeres és magánének tanszakok (egyéni), elméleti és kamarazenei tanszakok (csoportos)

Kötelező tárgy: szolfézs, zongora (az adott tanszakok óratervében jelölteknek megfelelően).

Kötelezően választható tárgy:

elméleti: szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet-zeneirodalom, improvizáció (mindezek együttes műveltségi programként is taníthatók),

*gyakorlati:*zongora, második hangszer, kamarazene, zenekar, kórus.

Választható tárgy: szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet-zeneirodalom, improvizáció (mindezek együttes műveltségi programként is taníthatók), zongora, második hangszer, kamarazene, zenekar, kórus, népzene.

(Zenei ismeret: szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet-zeneirodalom, improvizáció tantárgyak tantervi programjai alapján, mint együttes műveltségi terület, önálló zenei alapismereteket tartalmazó helyi tanterv készíthető.)

Korrepetíció (zongorakíséret): a hangszeres (kivéve gitár, zongora, harmonika) és magánének főtárgyhoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

32.3 **A tanítási órák számára és képzési idejére vonatkozó rendelkezések**

(„A" és „B" tagozat, 2+10 évfolyamos (hosszú) tanszakok)

A tanítási órák (foglalkozások) száma és azok ideje hetenként értendő.

Főtárgy: „A" tagozaton minimum 2x30 perc (egyéni) vagy minimum 2x45 perc (csoportos)

„B" tagozaton minimum 2x45 perc

A korrepetíció (zongorakíséret) ideje:

„A"tagozaton (minimum)

1.évfolyamig 5 perc

2-3. évfolyamon 10 perc

4. évfolyamtól 15 perc

„B" tagozaton (minimum)

2. évfolyamon 15 perc

3-4. évfolyamon 20 perc

5.évfolyamtól 25 perc

Kötelező tárgy: a képzési idő minimum 2x45 perc

„A" tagozaton a 4. évfolyam végéig **„B"** tagozaton a 10. évfolyam végéig

Kötelezően választható tárgy:

„A" tagozaton az 5-6. évfolyamon elmélet: minimum 1x45 perc

Választható tárgy: az előképző 1. évfolyamától 1 vagy 2 foglalkozás

„B"tagozaton elmélet: minimum 1x45 perc gyakorlat: minimum 1x45 perc (csoportos) vagy minimum 1x30 perc (egyéni) Hangszeres előkészítő: egyéni: 2x30 perc, csoportos: 2x45 perc

Kamarazene: minimum 1x45 perc. A kamarazene csoportlétszáma a műfajnak megfelelően: 2-8 fő, max. 15 fő.

Zenekar, kórus: minimum 2x45 perc.

Kötelező zongora: minimum 1x30 perc.

(„A” és „B” tagozat, rövid tanszakok)

A tanítási órák (foglalkozások) száma és azok ideje tanítási hetenként értendő.

Főtárgy:

„A” tagozaton minimum 2x30 perc (egyéni) vagy minimum 2x45 perc (csoportos)

„B” tagozaton minimum 2x45 perc

A korrepetíció (zongorakíséret) ideje:

Hangszeres tanszakon:

„A” tagozaton (minimum)

évfolyamig 5 perc

évfolyam 10 perc

évfolyamtól 15 perc

„B”tagozaton (minimum)

évfolyam 15 perc

évfolyam 20 perc

évfolyamtól 25 perc

Kötelező tárgy: a képzési idő minimum 2x45 perc

„A” tagozaton a 4. évfolyam végéig „B” tagozaton az utolsó évfolyam végéig

Kötelezően választható tárgy:

„A” tagozaton az 5. évfolyamtól elmélet: minimum 1x45 perc

Választható tárgy: az előképző 1. évfolyamától 1 vagy 2 foglalkozás „B” tagozaton elmélet: minimum 1x45 perc gyakorlat: minimum 1x45 perc (csoportos) vagy minimum 1x30 perc (egyéni)

Hangszeres előkészítő: egyéni: 2x30 perc csoportos: 2x45 perc

Kamarazene: minimum 1x45 perc. A kamarazene csoportlétszáma a műfajnak megfelelően: 2-8 fő, max. 15 fő.

Zenekar, kórus: minimum 2x45 perc.

Kötelező zongora: minimum 1x30 perc.

33 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

A felhasználható irodalmat évfolyamokra lebontva megadja „Az alapfokú művészetoktatás tantervi programja” minden szakon.

Szakmai szempontok a tankönyv-választáshoz:

- Alkalmas legyen a több éves válogatásra,
- megfeleljen a tanuló szakmai fejlettségének,
- a felmenő rendszerben készülő kiadványok előnyben részesítése, elfogadható minőség mellett, mérsékelt ár.

34 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái;

A tanulói teljesítmények mérésekor a kimenet szabályozás elvét érvényesítjük.

A képzés sajátosságaiból fakadóan (egyéni foglalkozások hangszeres órákon) naprakész a főtárgytanár tájékozottsága a tanulók elméleti és gyakorlati fejlődéséről, az ismeretanyag elsajátításának mértékéről.

A különböző tanszakok közötti ellenőrzési és értékelési rendszer egységesítését hivatott biztosítani a bemutató növendékhangversenyek, táncbemutatók és képzőművészeti kiállítások sorozata.

34.1 Az értékelés rendszere

Zenei szakon:

A tanuló teljesítményéről tanév végén bizonyítványt kell kiadni. Azoknál a tantárgyaknál, melyek alól a tanuló felmentést kapott félévkor az ellenőrző könyvben, év végén a törzslapon és a bizonyítványban az osztályzat rovatban „fm” rövidítést kell bejegyezni. A főtárgy elégtelen osztályzat (tanév végén) a tanulói jogviszony megszűnését jelenti.

Az **előképző főtárgy és hangszeres előkészítő (HEK)** osztályban az év végi értékelés szöveges: kiválóan megfelelt, jól megfelelt, megfelelt, és nem felelt meg.

Az **alapfok** első osztályától osztályzatokkal történik az értékelés: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

Kamarazene, a zenekar és a kórus tantárgyak esetében az év végén nem kell külön beszámolót tartani, értékelés az éves munka alapján történik. Az értékelés módja szöveges: kiválóan megfelelt, jól megfelelt, megfelelt, nem felelt meg.

A **szorgalom** minősítésére négy fokozatot kell használni: példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2).

A szorgalom osztályzatot félévkor és év végén az érdemjegyekkel együtt be kell jegyezni az ellenőrző könyvbe, bizonyítványba és a törzslapba.

Az értékelés célja:

- Visszajelzés a tanár és a tanuló részére,
- a tanulás hatékonyságának ellenőrzése,
- a teljesítmény alapján korrekció kijelölése,
- a tanuló teljesítményének viszonyítása korábbi eredményéhez.

Helye a tanítás folyamatában:

- Rendszeres szóbeli visszajelzés a tanítási órán,
- egy-egy téma lezárása, ismeretanyag elsajátítása után,
- féléves, éves anyag összegzése (félévi meghallgatás, év végi elméleti és hangszeres beszámoló, bemutató, kiállítás).

Súlypontok:

- A továbbhaladáshoz szükséges anyag ismerete, értelmezése és gyakorlati alkalmazása, az oktatás eredményeként kialakult képességek ellenőrzése,
- a továbbhaladás feltételeként az előírt minimum ellenőrzése.

34.2 **Tanulók munkájának értékelése:**

5 jeles:

Ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindezt alkalmazni is képes. A technikai és mechanizmusbeli követelményeket biztosan oldja meg és azokat kiválóan alkalmazza. Szóbeli feleletei és írásbeli munkái is teljes önállóságra vallanak.

4 jó:

A tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Hasonló az ötöshöz, de apró bizonytalanságai vannak A tananyag alapvető részeit tökéletesen tudja, ismereteit a feladatok megoldásában is különösebb nehézség nélkül alkalmazza.

3 közepes:

Ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával tesz eleget. Az adott tanterv alapvető anyagát jól elsajátította, az alapvető mechanizmusbeli nehézségeket leküzdötte, a lényegesebb kérdések megoldásában némi nehézségek mellett elfogadható eredménnyel azokat alkalmazza. Munkáiban kisebb bizonytalanságot mutat, amelyet a tanár segítségével le tud küzdeni.

2 elégséges:

Ha a tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz csak eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Mechanizmusbeli hibái is hátráltatják a tantervi anyag biztos alkalmazását, még a tanár segítségével is. Elképzelési nagyon minimálisak, folyamatosan ellenőrzésre szorul.

1 elégtelen:

Ha a tantervi követelményeknek nevelői útmutatással sem tud eleget tenni. A minimumot sem tudja.

34.3 **A magasabb évfolyamba lépés feltételei:**

Az előírt tanulmányi követelmények sikeres teljesítése, erről bizonyítvány kiállítása. Az előképzős bizonyítványba szöveges értékelés és a „Hangszeres tanulmányait megkezdheti” bejegyzés szükséges az első osztályba lépéshez.

Első osztálytól **legalább elégséges** érdemjegy kell a továbbhaladáshoz. **Egy elégtelen érdemjegy** esetén a tanuló javítóvizsgát tehet. **2 elégtelen** esetén a nevelőtestület döntése szükséges a javítóvizsga lehetőségére.

Az igazgató engedélyével a művészeti iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményét egy tanévben vagy annál rövidebb idő alatt is teljesítheti a tanuló.

Ha a tanuló önhibáján kívüli okok miatt nem tud eleget tenni a tantervi követelményeknek, (huzamosabb betegség, tanév közben történő felvétel) az igazgató engedélyével osztályát folytathatja.

34.4 **A tanuló szorgalmának értékelése**

SZORGALOM	PÉLDÁS	JÓ	VÁLTOZÓ	HANYAG
1. Tanulmányi munkája	céltudatosan törekvő odaadó, igényes a tudás megszerzésére	figyelmes, törekvő	ingadozó	hanyag, lassító
2. Munkavégzése	kitartó, pontos, megbízható, lankadatlan	rendszeres, többnyire önálló	rendszertelen, hullámzó, önállótlan	megbízhatatlan, gondatlan
3. Kötelességtudata	kifogástalan, precíz	megfelelő, néha ösztökélni kell	felkészültsége gyakran felületes	felkészültsége állandóan felületes
4. Tanórákon kívüli információ felhasználása	rendszeres, érdeklődő	előfordul, ösztönzésre dolgozik	ritkán	egyáltalán nem

A pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések

I. A pedagógiai program érvényessége

Az általános iskola és alapfokú művészeti iskola 2016. szeptember 1. napjától szervezi meg nevelő és oktató munkáját ezen pedagógiai program alapján.

II. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja. A nevelők minden tanév végén írásban értékelik a pedagógia programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

A Pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:

- az igazgató
- a nevelőtestület többsége
- a szülői munkaközösség;
- az iskola fenntartója.

A tanulók a pedagógiai program módosítását a diák-önkormányzati képviselőik útján javasolhatják. A módosított pedagógiai programot a jóváhagyást követő tanév szeptember első napjától kell bevezetni.

III. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

A Pedagógiai program nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.

A pedagógiai program megtekinthető:

- *papír alapon*: az intézmény fenntartójánál; az intézmény irattárában; az intézmény könyvtárában; az intézmény nevelői szobájában; az intézmény igazgatójánál; az intézményegységek vezetőinél;
- *elektronikusan*: az intézmény honlapján; a Köznevelési Információs Rendszer honlapján

A Pedagógia program módosítását a nevelőtestület a 2017 év 08. hó 31. napján tartott ülésén elfogadta.

Kelt: Harta, 2017. 08. 31.

Frei Lászlóné
igazgató

LEGITIMÁCIÓS LAP

ELFOGADÓ	ELFOGADÁS IDEJE	ALÁÍRÁS
NEVELŐTESTÜLET	2017. 08. 31.	Dr. Oltyánné K. É.
SZÜLŐI SZERVEZET	2017. 09. 04.	Tóth Sabina
DIÁKÖNKORMÁNYZAT	2017. 09.04.	Pedi Krisztina

A Pedagógiai Program rendelkezéseinek érvénybelépéséhez a fenntartóra többletköltség nem hárul.

Tóth László

.....

Intézményvezető